

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

★★★

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

SLOVENE

Naša svetilnika

V mračni dobi, ko je mržnja med narodi in stanovi razvala družabni red in povzročila grozotno svetovno krizo; v dobi boljše, višjega komunizma, fašizma in narodnega socializma, ko milijoni iščejo izhoda iz te krize prav s tistimi grehi mržnje, ki so to krizo povzročili, — v tej dobi so nam bolj kakor kdaj prej potrebni svetilniki, ki bi nam s svojo lučjo kazali pot iz megle in viharjev. Taka svetilnika sta naša blagovestnika sv. Ciril in Metod, ki nas danes na dan svojega godu vabita, da se ozremo vanju in se v njuni luči nekoliko oddahnemo na težki poti mračnih dni.

Naša svetilnika, naša vodnika in tolažnika sta. Saj poznata naše gorje. Saj sta se v velikodušni ljubezni žrtvovala za naše pradede in se do smrti utrudila na trnjevi poti, po kateri je že pred tisoč leti moral hoditi naš rod in z njim vsi, ki so se zanj žrtvovali. Zato pa sta bila tem vrednejša apostola in namestnika onega vzvišenega Velikega duhovnika, o katerem pravi sv. Pavel, da more imeti sočutje z našimi slabostmi, ker je enako skušan v vsem razen greha. »Bližajmo se torej z zaupanjem prestolu milosti, da dosežemo usmiljenje in najdemo milost za pomoč o pravem času.« Tako nas opominja sv. Pavel, čigar vedna duhovna sinova sta naša apostola. Da, duhovna sinova velikega apostola narodov, ne samo zato, ker sta doma iz Soluna, kjer je sv. Pavel s posebnim uspehom oznanjal krščansko blagovest, marveč še zlasti zato, ker sta po njegovem zgledu in opominu vsem vse postala, da bi vse pridobila za Kristusa in za edinost njegove Cerkve, kakor lepo opozarja sedanjí sv. oče Pij XI. v apostolskem pismu l. 1927.

Vsem sta postala vse vprav v tistih stiskah, v katerih današnji svet najbolj potrebuje zdravila in pomoči, namreč v narodnem in socialnem vprašanju. V dobi, ko so bili Slovani še neuki in teptani, obsojeni v robstvo tistim narodom, ki so bili že deležni krščanske prosvete in blagostanja urejenih držav, sta se žrtvovala, da Slovane s krščansko blagovestjo povzdigneta v enakovredne člane mednarodne krščanske družine in v svobodo otrok božjih. V dobi, ko se je krščanstvo z Vzhoda in z Zapada izkoriščalo za potujčevanje in zaslužnjevanje našega rodu, sta krščansko blagovest oznanjala v mili domači govorici; slovanski jezik sta povzdignila celo na oltar ter ustvarila književni jezik s toliko dovršenostjo, da še danes zbuja občudovanje svetovnih učenjakov. V dobi, ko se je že pripravljala cerkveni razkol, sta bila velika glasnika vesoljne krščanske ednosti. V dobi narodne in stanovske omejenosti sta z besedo, z zgledom in z žrtvami oznanjala vseobjemajočo krščansko ljubezen in bratstvo v Kristusu.

Mnogo sta morala trpeti. Zaradi velikodušne širine svoje krščanske ljubezni in zaradi sočutja do našega rodu sta bila preganjana in sumničena. Zato sta tem više povzdignjena. Zato sta nam tem močnejša zavetnika in tem svetlejša svetilnika v naši veliki stiski.

Na višku kulturnega razcveta mora vprav najživahnejši in najkulturnejši del našega naroda onstran mej prenašati hude in nezaslužene udarce. Teptajo se mu najsvetejše naravne pravice, ki jih katoliška Cerkva daje celo divjim nekulturnim narodom, omejuje in odreka se mu pravica verskega poka v domačem jeziku. Z druge strani pa se hoče omajati zvestoba v veri naših očetov in ovirati naša pot po stopinjah naših blagovestnikov. Toda ne dajmo se zbegati! Ne krenimo na grešno pot mržnje in maščevalnosti. S pozitivnim delom in z gojitvijo večni vrednot krščanske prosvete in krščanske ljubezni se uveljavljamo v družini krščanskih narodov in dokažimo, da ima naš rod, čeprav je majhen, vendar velik pomen za Cerkve in za družino krščanskih narodov. S tem bomo sipali žarčice ognja na glave naših sovražnikov in jih premagali z ognjem svete ljubezni.

Po tej poti je stopal naš svetec škof Slomšek, ki je kot novomašnik v svoj program zapisal načelo, da hoče gojiti slovensko v čast božjo in v zveličanje Slovencev. Vprav kot častilec sv. Cirila in Metoda v duhu krščanske ljubezni in ednosti se je proslavil daleč preko slovenskih mej in preko svoje dobe. S tem nam je pokazal pot, kako naj spajamo vero in narodnost in kako naj se uveljavljamo, da se bo naš glas slišal do najvišjih prestolov.

Čuvajmo sveto dediščino naših blagovestnikov, naših mogočnih zavetnikov in svetlih svetilnikov v naši veliki stiski! Ne bojmo se! Naša sveta pravda bo zmaga.

Jezikovni boj v Belgiji

Vlada zopet v krizi radi spora med Flamci in Valonci — Liberalci proti konfesionalni šoli

Bruselj, 4. julija. fr. Radi jezikovnega vprašanja je prišla vlada zopet v zelo mučen položaj, ki spominja na kritične dneve v mesecu maju, ko je moral Renkin podati ostavko, da se je izognil nezaupnici zbornice. Takrat je vrglo Renkina vprašanje jezikovne ureditve. Danes se je spor med Flamci in Valonci zopet poostiril in se je prenesel na ulico, kjer je v nekaterih krajih prišlo celo do spopadov med obema taboroma. Poslanska zbornica bi bila morala izglasovati zakon o jezikovnem pravilniku za osnovne in srednje šole. V zadnjem hipu je bilo glasovanje odloženo do dneva, ko se ministrski predsednik Renkin vrne iz Lausanne. Tako je morala zbornica radi odsotnosti ministrskega predsednika zopet odložiti rešitev tega kočljivega vprašanja, ki je neprestano na dnevnem redu od aprila, in ne more preiti k razpravi o gospodarski krizi in brezposelnosti. Belgija ima namreč okoli 500.000 brezposelnih.

Vlada je zašla zopet v zagato, ker ni Renkin meseca maja radikalno rešil krize in končno razčistil odnosov med katoličani in liberalci, ki tvorijo vladno koalicijo, temveč je glede na bližnja mednarodna pogajanja sestavil vlado v naglici. Renkin je sam katoličan. V katoliški stranki prihajajo čedalje bolj do veljave Flamci, ki so se povsem polastili stranke. Zato postaja kompromis z liberalci, ki kot pristaši francoskih tradicij in francoske civilizacije

odločno branijo zahteve Valoncev, čedalje težji. Valonci zahtevajo, da se tudi na flamskem ozemlju prizna Valoncem pravica do lastnih manjšinskih šol.

V zadnjem času se je šolski spor med liberalci in katoličani prenesel na novo področje tako, da bi lahko dobil lice kulturnega boja, ako bi se voditelji obeh strank ne potrudili, da zadržujejo izbruh strasti na obeh straneh. V Belgiji se lahko svobodno razvijajo zasebne konfesionalne šole. Liberalci, ki so sicer pristaši izključno državne šole, so ves povojni čas mirno tolerirali podpiranje katoliških konfesionalnih šol z državnim denarjem. Med katoliško in generalno stranko obstoji tudi sporazum, da morata obe stranki spoštovati »šolski mir« do zaključka te zakonodaje, ki poteče maja 1933. Toda na kongresu liberalne stranke, ki se je vršil pred dobrim tednom, se je pojavila močna radikalna struja, ki je zahtevala, da mora ta stranka nastopiti proti podpiranju zasebnih šol in predsedniku stranke Devezeu, se je komaj posrečilo spraviti vprašanje z dnevnega reda in tako preprečiti prelom s katoliško stranko. Značilno je, da se je na kongresu bivši pravosodni minister Janson, torej sam liberalec, zaval za konfesionalne šole, češ, da je treba pustiti staršem svobodo, da po lastni izbiri pošiljajo otroke, ali v katoliško šolo, kjer se lahko vzgoje v

krščanskem duhu, ali v državno, kjer je v verskem pogledu nevtralna.

Prav pri razpravi glede splošnega zakona o jezikovnem pravilniku v šoli je bruhnil zopet na dan spor med katoličani in liberalci glede konfesionalne šole, ki tli že več let pod pepelom. Smisel novega zakona je, da postanejo vse državne srednje šole na flamskem ozemlju flamske in francoščina se bo poučevala le kot prost predmet. Liberalci se boje, da bi katoličani privabili v svoje konfesionalne šole, ki bi jih ta zakon ne vezal, mnogo več mladine, ker bi se na njihovih šolah nekaj predmetov lahko še nadalje poučevalo v francoščini. Med flamskih razumnostim je namreč francoščina zelo udomačena, saj je znano, da so Flamci dali iz sebe velike francoske pisatelje, kakor so Verhaeren, Maeterlinck, Edmond Picard, Van Laiberg in drugi. Liberalci se zelo bojijo konkurence, ki jo delajo katoliške šole državnim. Pravijo, da je treba zato »ščititi« državno šolo. Zato je po njihovem mnenju treba vključiti v novi šolski zakon določbo, na podlagi katere bi se državna podpora katoliškim šolam ustavila v primeru, da bi se te ne ravnale po predpisih, ki veljajo za flamske državne šole.

Prav radi tega spora ni mogla zbornica izglasovati novega šolskega pravilnika; ta spor je zopet spravil vlado v mučen položaj.

V Lausanne se pogajanja nadaljujejo

Upanje, da bo konferenca vendarle uspela

Lausanne, 4. jul. tg. Stališča upniških držav in Nemčije so se med seboj zblížala tako, da je kljub težkočam in deloma zelo globokih diferenc mogoče misliti na uspešen zaključek konference. MacDonald je včeraj uradno obvestil nemško delegacijo o tem, o čemer so se zedinile upniške države. Majhna listina, ki obsega komaj dve s strojem pisani strani, vsebuje 11 do 12 členov, s katerimi se urejuje reparacijsko vprašanje. Nemčija naj bi plačala mednarodni reparacijski banki v Baslu 4 milijarde nemških zakladnih bonov, katere bo navedena banka upravljala kot mandat. Banka bo sama odločevala o tem, kdaj bo kreditni položaj Nemčije omogočil, da se ti boni dajo na trg, kar se sme zgoditi samo tedaj, če bo dana možnost emisijskega kurza najmanj 90%. Boni se bodo obrestovali po 5%, amortizirali pa z 1% na leto. V tej odpravnini za vse obveznosti, ki se bo plačevala kot prispevek za evropsko obnovo na poseben konto baselske banke, so zapopadene tako zbrane Hooverjeve anuitete, ki bi obremenile Nemčijo za moratorij Hooverjevega leta z 10 letnimi plačili po 120 milijonov. Niso pa zapopadene obresti in anuitete obeh posojil iz Dawesovega in Youngovega načrta, kakor tudi ne letna plačila za marke v Belgiji, kot znaša skupno obremenitev 175 milijonov mark. Navedena listina pa ne govori nič o ameriški klavzuli ali o političnih vprašanjih. Na željo MacDonalda se omejuje samo na reparacijsko vprašanje. O političnih vprašanjih bo govor v spremnem pismu ali v okvirnem protokolu

ali v končni izjavi. O teh predlogih upnikov se je razvila razprava med nemško delegacijo in MacDonaldom. Nemci so podali celo vrsto resnih pomislekov. Nemčija sploh ne izdaja nobenih bonov, temveč hoče plačati tekom 10 let vsako leto po 250 milijonov skupno s Hooverjevo anuiteto. Razen tega vztraja nemška delegacija pri tem, da se dogovor ratificira takoj. O nemških pomislekih, ki so bili šele danes točneje formulirani, so se danes posvetovali finančni delegati petih upniških držav.

Lausanne, 4. jul. tg. Herriot je danes opoldne sporočil MacDonaldu, da bo v torek zjutraj zopet prišel v Lausanne, ker se je debata v francoski poslanski zbornici odgodila. MacDonald je izjavil danes šasnikarjem, da se mora vrniti v London najpozneje v soboto. Rekel je, da se pogajanja nadaljujejo in da zahtevajo mnogo potrpljenja in miru, da se stvar ne sme obravnavati v razburjenosti.

Kriza francoske vlade odložena

Pariz, 4. jul. tg. Zdi se, da je odvrnjena nevarnost, da bi prišlo do kabinete krize v Parizu še pred koncem lausanske konference. Vsekakor je videti, da presoja Herriot na podlagi razgovorov s finančnimi strokovnjaki svoj položaj in položaj finančnega ministrstva zelo ugodno, tako da se misli še nocoj vrniti v Lausanne. Na današnjem ministrskem svetu so sklenili, da se nujni predlog vlade za izravnavo proračuna še enkrat predloži finančni komisiji v presojo.

Zamenjava bana primorske in zetske banovine

Belgrad, 4. julija AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog predsednika ministrstva je dr. Ivo Tartaglia, ban primorske banovine, na lastno prošnjo razrešen svoje dolžnosti.

Belgrad, 4. julija. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog predsednika ministrskega sveta je upokojen g. Uroš Krulj, ban zetske banovine.

Belgrad, 4. julija. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog predsednika ministrskega sveta je postavljen za bana zetske banovine dr. Aleksa Stanišić, senator in bivši minister iz Belgrada, za bana primorske banovine pa dr. Josif Jablanović, vrhovni inšpektor pri predsedništvu ministrskega sveta.

Namestnik min. Kraljevića

Belgrad, 4. julija. AA. Ker se bo minister za telesno vzgojo dr. Dragan Kraljević delj časa mudil v inozemstvu, je z ukazom Nj. Vel. kralja na predlog predsednika ministrskega sveta in na temelju čl. 12 zakona o ureditvi vrhovne državne uprave postavljen za namestnika ministra za telesno vzgojo g. Viktor Pogačnik, minister za šume in rude.

Seja ministrskega sveta

Belgrad, 4. julija. AA. Danes popoldne od 17 do 19.15 se je vršila pod predsedništvom predsednika ministrskega sveta dr. Milana Srškića seja ministrskega sveta.

Pakt med Poljsko in Rusijo brez Romunije

Bukarešt, 4. jul. ž. Po informacijah iz Varšave bo v najkrajšem času podpisan pakt o nenapadanju med Poljsko in Rusijo, toda brez Romunije. V romunskih merodajnih krogih je ta vest izzvala zelo neugoden vtis, čeprav s tem niso bile kršene poljsko-romunske pogodbe.

Kongres narodnih manjšin v italijanski luči

Rim, 4. julija. ž. Kongres narodnih manjšin, ki je bil to leto na Dunaju, je dal fašističnemu tisku povod za ostre napade proti predsedniku kongresa g. dr. Vilfanu in tajniku zveze narodnih manjšin g. dr. Besednjaku. V svojih napadih uporablja italijanski tisk grde izraze, ki jih v tisku drugih držav ne najdemo. Ko je prišlo na seji kongresa dr. Vilfanu slabo, so fašistični listi zabeležili, da ga je zadela kap. K sreči se njihove želje niso izpolnile. Zdaj zatrujejo italijanski listi, da dr. Vilfan kot predsednik kongresa narodnih manjšin ni bil objektiv in da ga je zelo razburil govor madjarskega delegata, ki je napadel Českoslovaško, češ da grdo postopa z madjarskimi narodnimi manjšinami, in da je vsled tega tudi padel v nezavest. »Giornale d' Italia« prinaša članek, v katerem poudarja, da bi moral biti kongres narodnih manjšin v Ženevi, da pa se mu je hotelo s tem, da je bil na Dunaju, dati le večji pomen. To so sklenili generalni tajnik kongresa dr. Ammende z dr. Vilfanom in dr. Besednjakom. Na sestanku, ki je bil pred nekaj meseci v Ljubljani, so imenovani gospodje želeli, da se diskusija o preganjanju na-

rodnih manjšin v Italiji vrši na Dunaju rudi tega, da bi imela večji odmev, ker so ostali vsi dosednji kongresi v Ženevi skoraj neopaženi. Nadalje naglaša »Giornale d' Italia«, da jih je podpiral jugoslovanski tisk in prostozidarji ter da so hoteli izkoristiti nedavni spor med fašistično Italijo in Vatikanom, da se Vatikan odloči za energično akcijo, da bi lahko jugoslovansko duhovništvo na škodo Italije v Julijski krajini nemoteno vzdrževalo narodno zavest Slovencev in Hrvatov v teh italijanskih pokrajinah. Vsi poskusi pa niso uspeli in politični voditelji slovenske emigracije, nezadovoljni s politiko Vatikana napram fašistični vladi, so okrepili svojo akcijo, da bi izvedli nov pritisk na Vatikan, da jim pomaga, češ da so ogroženi interesi katoliške Cerkve v Julijski krajini. Prosto-zidarji grozijo celo, da se bo med narodni prišel pokret proti Vatikanu, ki lahko pripelje do ustvaritve narodne cerkve.

Zagrebska vremenska napoved. Pretežno jasno, lahno oblačno, toplo in stalno vreme.

Boj za demokracijo v Nemčiji

Volilni govor dr. Brüninga

Köln, 4. julija. ž. Bivši državni kancler dr. Brüning je imel sredi velike volivno zborovanje. V svojem govoru je rekel, da je 31. julij dan, ko gre za to, da se ohrani v Nemčiji demokracija. V Nemčiji se mora preprečiti vladanje eni sami stranki. Nemški narod gotovo ne bo prenesel nobene diktature. Za diktaturo je potreben diktator, ki pa mora biti na vsak način velika in zmogljiva oseba. Diktator ne sme biti le odločen in brezobziren, temveč mora biti splošno izobražen in mora imeti ogromno znanje. Res je, da se receptom z receptom iz inozemstva, toda s tem razpolaga se ne sme vzpostaviti diktatura. Dr. Brüning se je v svojem govoru dotaknil tudi lausanske konference in rekel, da če bodo sedaj napravili v Lausanni takšne napake, s katerimi bodo dovoljene gotove koncesije, ki niso potrebne, jih bo v Reichstagu narodno-socialistična stranka kljub temu odobrila.

Karlsruhe, 4. julija. Tukaj je bilo zborovanje nezaposlenih delavcev, na katerem je bilo sklenjeno da se ustanovi posebna skupščina nezaposlenih. To ne pomeni ustanovitve nove stranke, temveč imajo nezaposleni delavci pravico kontrole nad vsemi strankami.

Berlin, 4. julija. ž. Ves včerajšnji dan je vladal v Berlinu mir. Le v pokrajinah je prišlo še do neznatnih spopadov in je znašalo število mrtvih v vsej državi samo tri.

Hitlerjeve metode v Avstriji

Dunaj, 4. julija. ž. Včeraj je v Eisenstadtu na Gradiščanskem prišlo do težkih nacionalnih izgrediv. Narodni socialisti iz Gradiščanske so imeli svoje zborovanje in so po zborovanju udri v stan socialnih demokratov. Policija in orožništvo sta

Nj. Vel. kraljica Marija na Golniku

Kakor blisk se je raznesla v nedeljo popoldne po Golniku radostna vest, da poseti v ponedeljek dne 4. julija t. l. zdravilišče za pljučno bolne, Nj. Vel. kraljica Marija.

Z velikim veseljem in navdušenjem so bolniki okrasili glavni vhod in bolniške prostore z lepimi vencami in cvetjem in zdravilišče je prihodnje jutro zadobilo svečano lice. Raz vseh poslopij so zaplapolale zastave kot znak svečanega dogodka.

Kljub temu, da je bil poset napovedan šele za 10 uro popoldne, so se že od ranega jutra zbirale skupine bolnikov, ki so nestrpno pričakovale slavnostnega trenutka. — Na dvorišču pred glavnim sanatorijem ozir, novim upravnim poslopjem, so bili ravno tako zelo zgodaj zbrani vsi gg. zdravniki in uradništvo zdravilišča z upravnikom dr. Robertom Neubauerjem in upraviteljem Čepelkom na čelu.

Končno se je izpolnila srčna želja vseh! Točno ob 10.15 je prišlo Nj. Vel. kraljica v spremstvu dvorne dame ge. dr. Švrljuge in adjutanta g. polkovnika Pogačnika, na Golnik. — Z lepim zanosnim govorom je upravnik zdravilišča g. dr. Neubauer pozdravil kraljico ter ji nato predstavil vse gg. zdravnike in uradništvo zavoda.

Pred lično okrašenim vhodom v glavni sanatorij pa se je zbrala cela množica pacientov, ki so hoteli pozdraviti in videti vladarico. V imenu vseh pacientov sta Nj. Vel. kraljico pozdravili gđc. Joris in Babič ter ji izročili krasen šopek golniških vrtnic.

Sledil je ogled zavoda. Kraljica se je živo zanimala za vse podrobnosti ter se divila kras-

nemu razgledu s terase, ki je ponos zdravilišča in ravno sedaj v najlepšem cvetju, zelo pa ji je ugajala tudi lega zdravilišča. — Vladarica si je z velikim zanimanjem ogledala vse zdravniške naprave, med njimi laboratorij, operacijsko sobo, rentgen in desinfekcijsko napravo itd., itd. Prav posebno pa se je zanimala za kolekcijo rentgenoloških slik, na podlagi katerih je kraljica tolmačil upravnik dr. Neubauer metode in uspehe zdravljenja pljučne tuberkuloze, tudi v težkih slučajih.

Zivahno pozdravljena si je kraljica ogledala glavno ležalno ter blagohotno dovolila navdušenim amaterjem-bolnikom, da so jo slikali sredi med številnimi vrtnicami in drugim cvetjem. — Globok je bil vtis, ko se je vladarica prav domače razgovarjala s posameznimi pacienti, posebno pa s pacientkami in se zanimala za njih želje in težnje.

S prav posebnim zanimanjem se je kraljica ogledala kuhinjo, ki je elektrificirana in opremljena z najmodernejšimi stroji, dalje hladilnico in ostale pritlikline.

Tudi kapela je vladarici zelo ugajala. — Z živahnim zanimanjem si je ogledala kraljica tudi prostor, ki je rezerviran za zgradbo otroškega sanatorija.

Ob pol 12 pa se je kraljica poslovila in burno pozdravljena, posebno od golniške dece, ki jo je obsipala s cvetjem, odpeljala proti Bledu.

Mogočen je vtis, ki ga je napravil poset Nj. Vel. kraljice na Golniku. — Spominsko knjigo pa diči na prvi strani svetel podpis — kraljice Marije.

Pravna zaščita narodnih manjšin

Možje, ki so ustvarjali po svetovni vojni na mirovni konferenci v Parizu novo karto Evrope, so se zavedali, da bo mir Evrope za dolgo dobo le tedaj zanesljiv, če se države, ki so jim bile iz enega ali drugega razloga priznane tako zvane narodne manjšine, pravno obvežejo, da bodo spoštovale in negovale njihovo narodno, kulturno, cerkveno in versko svobodo. Ta zavest, ki je bila plod dobe po francoski revoluciji in politično-kulturnega, znanstvenega in praktičnega dela, je bila zibelka pravne zaščite narodnih manjšin. Na to zavest je morala še posebej odločilno vplivati okolnost, da se je svetovna vojna zaključila z razpadom starodavne in mogočene Avstrije, ki ni znala kljub svojem večstoletnemu obstoju zadovoljiti svojih narodov. Usodnega pomena pa je bilo, da je mirovna mednarodna konferenca omajala to pravno zaščito le na nekatere države in vsled tega tudi le na nekatere narodne manjšine. Velele niso namreč hotele zase priznati te pravne zaščite in mednarodne pravne obveznosti do svojih narodnih manjšin. Tako sta bila v mirovni mednarodni zakonodaji uzakoničena dvojni privilegiji in dvojna krivica. Dobili smo zračščenec in »nezaščitenec« narodne manjšine na eni strani, na drugi strani pa države, ki so izgubile nekako svojo polno suverenost in države, ki so jo ohranile. Nobena velesila se ni drznila na mirovni konferenci utemeljevati svoje »pravice« do polne suverenitete s tem, da bi odrekala svoji narodni manjšini pravico do popolne narodne svobode. Svoj »privilegij« so velesile branile le z razlogi najvišjega človeštva. Samo po sebi umevno naj bi bilo, da bodo narodne manjšine velesil v polni meri uživale to svobodo. Za nje pa ni treba nobene pravne, mednarodne obveznosti. Dovoljno poročilo za to daje že visoka civilizacija, visoka kultura, vzvišena liberalna in demokratska tradicija prizadetih velesil. Praktično je prišla pri tem v poštev Italija. Tihih, mrtvaških globin slovenskega in jugoslovanskega Primorja ob zeleni Adriji in bistri Soči čujemo pa težke vzdihne ponižanih in osleparjenih bratov in sestra. Tam, v sveti naši slovanski zemlji pijejo naši junaki iz keliha gorja in solza. Iz njega se sliši tud bridki krehot in odgovor sirenskih glasov Tittonija in drugih italijanskih državnikov in samega italijanskega kralja, ki so na mirovni konferenci in po vojni v parlamentu in v senatu v imenu italijanskega naroda svedeno zajemčevali pod geslom »liberalne tradicije, ki je Italije slava in odlik«.

»Nesreča za narodne manjšine pa je bila v tem, da niso nekatere države moralnih obveznosti, to je častnih dolžnosti, ki so jih prostovoljno priznale, smatrale za obvezne in da so pričele svoje narodne manjšine zatirati. Da, obstojijo države, ki izvršujejo brezobzirno politiko iztrebljenja in uničevanja dejansko in ki to politiko popolnoma javno pred vsem svetom proglašajo za vladno politiko, mesto da bi svoje moralne obveznosti izpolnile.«

»Čeprav pomeni taka politika popolno negacijo načel, na katerih je zgrajena Zveza narodov, so te države vseeno njene spoštovane in uvaževane članice.«

»Dogodi se celo, da sedi takšne države v

svetu Zveze, ki je pozvan, da moralno ocenjuje in sodi o narodno-manjšinski politiki drugih držav. Ona, ki ni pustila lastni narodni manjšini niti ene vaške šole, ona, ki je pripadnike narodnih manjšin pregnala v konfinacijo zaradi tega, ker so širili abecednike, ki so bili napisani v materinem jeziku, ona, ki je preganjala materin jezik v družini, v božjem hramu in napisih na grobnih spomenikih, naj bi bila poklicana, da sodi o narodno-manjšinskem šolstvu v drugih državah.«

»Tako stanje je moralno in politično nevzdržno. Trajno je popolnoma nemogoče, da bi smele in mogle nekatere države izvajati proti svojim narodnim manjšinam najbrezobzirnejšo uničevalno politiko, ne da bi bile od nikogar za to klicane na odgovornost, dočim se druge države lahko postavijo na zatožno klop in pozovejo pred Zvezo narodov zaradi vsakega prestopaka proti narodno-manjšinskim zaščitnim določbam. To je tak položaj, ki nujno zbudi v državah, ki so pogodbeno vezane, jasen občutek, da so države nižjega prava ter da pomenijo narodno-manjšinske pogodbe enostransko, nepravilno obremenitev njihove suverenosti. Njihova nacionalna samozavest trpi še posebej zaradi okolnosti, da sodijo celo o njihovi narodno-manjšinski politiki nikomur odgovorni zatiralec narodnih manjšin.«

»Ni treba še posebej poudariti, da se te države protivolijsko katerikolišodbi izdelavi dosežanjega narodno-manjšinskega prava, da odločno in brezpo- gojno zavračajo vsako nadaljno izpolnitev pritož- benega postopanja pri Zvezi narodov, ker jo »ma- trajo« se za večjo enostransko obremenitev svoje zemlje.«

»Polpolna in vidna enakopravnost z drugimi državami je za vsako moderno državo vprašanje njene časti in lastnega spoštovanja in kot taka ne dopušča nobenega kompromisa.«

Na podlagi neizpodbitnih argumentov tega re- ferata se je mogel kongres mirno in odločno odlo- čiti za resolucijo, ki zahteva uvedbo enake in uni- verzalne pravne zaščite za vse narodne manjšine v vseh državah v Evropi. S tem naj izgine iz Evrope poniževalno razlikovanje polnovrednih in manj- vrednih narodnih manjšin in držav. To zahtevo bo morala sprejeti prej ali slej tudi Italija, če ne doživeti dneva, ko bo Evropa izrekla nad njo ob morebitnem revizijskem obračunu, ki ga predvsem Italija krčevito zahteva, tole obsodbo in razsodbo:

Italija naj vrne jugoslovansko Primorje (Julij- sko Krajino) in Južni Tirol jugoslovanskemu, ozi- r. nemškemu narodu, kajti 14letna zgodovina brutalne raznarodovalne politike dokazuje, da se njej ne sme poveriti vladanje in upravljanje tujeja rodu. MacDonald je postavil v angleškem parlamentu za morebitno revizijo (to-le načelo): »V koliki meri naj se revizija izvede, odvisi od tega, kako so države njim poverjeno oblast uporabljale. Če so izvrševale politiko nasilja, potem mora biti revizija temeljita.«

Naš narod ob Soči in Adriji doživlja novo Ko- sovo, junaško prenaša svojo usodo. Naj bo njegovo trpljenje poročilo za njegovo in našo lepšo bo- dočnost.

ok.

Zborovanje gledaliških igralcev

Belgrad, 4. julija. I. Danes se je pričel kongres Zdrženja gledaliških igralcev kralje- vine Jugoslavije. Kongresa so se udeležili za- stopniki iz vse Jugoslavije. Iz Ljubljane so prispeli zastopniki: Alojzij Drenovec, Jerman in Sancin. Kongres se je pričel z govorom pre- sednika združenja, Bože Maksimoviča, ki je izjavil, da se je odbor tekom treh let trudil, da se približa cilju, katerega si je organiza- cija stavila. V tej smeri je bilo doseženih nekaj lepih uspehov in smatra za svojo dolž- nost, da se v imenu članov združenja v prvi vrsti zahvali Petru Živkoviču in Boži Maksi- moviču, katero je združenje v zadnjih treh letih uživalo. Po pozdravnem govoru je bilo izvoljeno predsedstvo kongresa. Za predsednika kongresa je bil izvoljen ljubljanski delegat Alojzij Drenovec, ki je takoj zavaljel pred- sedno mesto in se zahvalil za zaupanje, ki mu je bilo izraženo. Drenovec je predlagal po- zdravno brzojavko kralju in predsed. vlade. Nato so bila prečitana poročila o delovanju združenja tekom zadnjih treh let. Iz poročila sledi, da si je glavni odbor stavil zlasti za na- logo, da se pripravi za jubilejni kongres zdu- ženja.

Poleg tega se je odbor boril zlasti za poko- jninski sklad gledaliških igralcev. V tem pogledu je bilo veliko število raznih konferenc in sesan- kov po vsej državi. Izdelana so bila tudi pravila

za pokojninski sklad, katere je končnoveljavno sprejela konferenca v Zagrebu. Pravila bodo sedaj predložena ministrstvu za finance in prosveto, ki bosta s svoje strani dala vsa potrebna zakonska sredstva za brezhitno delovanje tega fonda. Kar se tiče bolniške blaginje, uspeh še ni popoln. Pra- vila so bila že izdelana na zadnjem sestanku v Za- grebu, toda se je niso mogli spraviti v sklad z raznimi protipredlogi in protinačrti, ki so jih po- slala razna pokrajinska zastopstva. Iz poročila je nadalje razvidno, da se je vršila reorganizacija ne samo centralne uprave, ampak tudi potujočih gle- lišč. Pred tremi leti je bilo še 14 potujočih gle- dališč, danes imamo samo še tri, in sicer dve v Srbiji in enega v Sloveniji. Celokupno premoženje organizacije znaša 1.437.673.51 Din, prebitek pa znaša 494.100 Din. Nato je bila debata o raznih vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu, nakar sta bili izvoljeni anketa in finančna komisija, v kateri so bili izvoljeni iz vsakega gledališča po en član. S tem je bil današnji kongres končan in se bo nadaljeval jutri.

Tudi Grčija znižala vojaški rok

Atene, 4. julija. Ž. Vojni minister je z naredbo znižal vojaški rok od 14 na 12 mesecev. Na ta način bo Grčija privarčevala vsako leto 40.000.000 drahem.

Roosevelt contra Hoover

Dnevi prohibicije so škodi — Gospodarska depresija USA na najnižji točki

New York, 4. julija. Zbor (kongres) demokrat- ske stranke v Chicagu, na katerem je bilo navzočih 1154 delegatov, je po štirih skrutinijah izvolil z 945 glasovi za kandidata stranke pri prihodnjih volitvah za predsedništvo republike USA, ki bodo 7. novembra letos, g. Roosevelta, sedaj guver- nerja države New York. S tem je Roosevelt zmagal nad Alfredom Smithom, ki zato ni dobil potrebnih dveh tretjin glasov, ker je katoličan iz Irske, in nad Garnerjem, predsednikom poslanske zbornice, ki je v zadnjem skrutiniju sam odstopil. Roosevelt je čistokrvni Američan, ki je bil od leta 1918. do leta 1920. podtajnik za mornarico, in je kot oseba zelo popularen.

Kar se tiče njegovih izgledov za izvolitev, utede bili Hooverju, ki ga bo republikanska stranka zopet kandidirala, jako nevarni, ako se še pred začetkom volivne borbe ne bo odpravila prohibicija. Zakaj prohibicija, ki je postala v zadnjih letih splošno nepopularna, bi tvorila zroti Hooverju tako protigigantijsko orodje, da bi republikanska stranka morala podleči. Zato je razumljivo, da bi republikani zdaj sami radi sprejeli iniciativo za odpravo prohibicije, ki je dobila smrtni udarec itak že pred par meseci, ko se je izjavil proti njej njen največji pristaš in podpornik, šef metodistič- ne sekte stari Rockefeller. Prohibicija je sploh največji šramotni madež na političnem telesu USA, ki je na sebi zdravo in moralno idejo izpačila v najnemoralnejši posel dobičkarstva in korupcije. Prohibicija se je namreč s časom izrodila v priliko za grandiozno organizirano tihotapstvo, ki je neslo ogromen dobiček družbam in posameznikom, do- čim je državna blaginja trpela ogromno škodo; alkoholizem se za ni niti najmanj omejil. Prohibi- cionistična akcija je vprav klasičen primer moral- ne hinavščine ameriškega metodizma, ki pod krin- ko morale uganja najnemoralnejše posle. Zdi se, — vsaj senator Bingham tako želi — da bo ustavo- dajna zbornica že v kratkem sklicala takozvano konvencijo ameriških držav, da uniči takozvani 18. amandement in sklene modifikacijo takozvane lex Volstead, tako da bo prodaja vina in piva zo- pet dovoljena, kar bo precej napolnilo popolnoma izsušeno državno blaginjo. Na ta način pa bi bilo vprašanje prohibicije izločeno iz bodoče volivne

borbe in bi Hoover imel veliko šans pred Roose- veltom. Treba je namreč pomisliti, da ima demo- kratična stranka proti sebi tradicijo, kar se tiče predsednikov, kakaj samo dva predsednika Cleve- land in Wilson sta bila demokrata in še ta dva nista pustila za seboj prijetnih spominov.

Je pa druga zadeva, ki spravlja pri predse- dniških volitvah v veliko zadrego vladajočo repu- blikansko stranko, to je gospodarska depresija, ka- kor je USA v vsej svoji zgodovini niso še nikoli do- živele. Umevno je namreč, da nosi odgovornost za neugoden gospodarski in socialni položaj vedno tista stranka, ki je na vladi. Državni deficit znaša pod Hooverjem 3 milijarde dolarjev. Junija meseca je odток zlata iz Amerike dosegel svoj višek: nad 14 milijard Din v naši valuti. Ameriška zlata re- zerva je reducirana na 76 in pol milijarde dolarjev. Vrednost raznih papirjev je od 31. decembra 1931 do 30. junija 1932 padla približno za tretjino. Do- čim je l. 1929. vrednost akcij v Ameriki dosegla fantastično število 1240 milijard, so danes padle vse dividende, kar dokazuje splošno stagnacijo in- dustrije. Pravijo pa, da je depresija dosegla svojo najnižjo točko in da se sedaj more pričakovati po- živitve narodne produkcije.

Volivna borba se bo začela v kratkem in bo seveda jako živahna. Če se gori omenjena akcija senatorja Bingham ne bi posrečila, potem si bodo na volivnih shodih skočili najbolj v lase »mokric in »suhi«, to je, sovražniki prohibicionizma na eni in njega pristaši na drugi strani. V nasprotna slučaju pa se bo seveda volivna debata najbolj su- kala okoli gospodarske mizerije in demokratske raču- naja v tem slučaju najbolj z 10 milijeni glasov brezposelnih in pa bivših vojakov svetovne vojne, katerim je Hoover odrekel obljubljeno odškodnino. Če bi v USA vladali taki politični in socialni poj- mi kakor v Evropi, bi seveda demokratom sedanji gospodarski in socialni položaj v volivni borbi ni- česar ne pomagal, ker so demokrati prav tako ka- pitalistično usmerjena stranka kakor republikanci.

V svojih zunanje-političnih smernicah napram Evropi utede Roosevelt, ako bi bil izvoljen, slediti stopinjam Hooverja. Kaj drugega mu spriče seda- njega položaja Amerike, ki ni več v stanju Evrope diktirati, tudi ne preostane.

Zanimiva Grandijeva izjava

Lausanne, 4. jul. tg. S francoske strani se do- znava zvečer, da je francoski finančni minister izja- vil, da je vsota 4 milijard, ki so jo predlagali »bivši« upniki Nemčije kot nemški prispevek, popolnoma nesprejemljiva. Nato je tudi v francoskih krogih precej padlo upanje na ugoden zaključek lausann- ske konference. Nemška delegacija pa je med tem svoje stališče spremenila v toliko, da je sedaj, ka- kor se čuje, pripravljena plačati znesek 2 milijard tudi v bonih mednarodni reparacijski banki v Baslu in da ne vztraja več pri tem, da bi se moral plačati znesek v desetih anuitetah. Italijanska delegacija je v listih pustila objaviti intervju, ki ga je dal danes zvečer Grandi dopisniku »Petit Parisien«. Grandi je izjavil dobesedno: »Po tritedenskih raz- pravih sem se prepričal, da je edino možna rešitev lausanske konference ta, da se reče, zbiramo to. Izjava od 16. junija nam je pokazala pot. To pot moramo iti do konca, lausanska rešitev mora biti končnoveljavna, črtanje pa se mora razširiti na vse evropske upnike in dolžnike. Samo tako moremo pripraviti resnično uno univerzalno rešitev, o ka- teri govorim izjava od 16. junija.« Grandi je končal s temi besedami: »Sedaj je prišel trenutek, ko mo- remo izvršiti zapoved vs. evangelija: Gospod, od- pusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpustimo svojim dolžnikom!« Ta Grandijev intervju je po-

vrožil v Parizu precejšnjo senzacijo in se zelo ko- mentirala. Važno pa je, pomisliti na to, kako tolmačijo Grandijeve besede: zbiramo to. Italijani mislijo namreč pri tem na svoje lastne dolge, kar je raz- vidno tudi iz mnenja angleških krogov, kateri niso posebno navdušeni za ta predlog, ker so takoj spo- znali pravi pomen Grandijevega intervjuja. Da je postalo sedaj vprašanje medzaveznih dolgov akut- no, je razvideli tudi iz sprejema današnjih malih reparacijskih upnik Poljske, Jugoslavije, Češkoslo- vake, Grčije in Portugalske, ki jih je danes sprejel MacDonald. MacDonald je podal sliko o današnjem položaju konference in izjavil, da mora biti konfe- renca končana do četrtega zvečer, ker mora v petek zapustiti Lausanne. Rešitev reparacijskega vpraša- nja, kakor so ga zamislile države vabiteljice, je naj- boljša z ozirom na Ameriko. One upniške države, ki so same dolžnice velikih držav upnic, so uveljavljale stališče, da pomeni ureditev reparacijskega vpraša- nja po nemškem predlogu v praksi popolno črtanje reparacij, ki bi moralo neobhodno imeti za posled- dico tudi črtanje njihovih lastnih obveznosti. Sem- kaj spada ne samo češkoslovaško posojilo za osvo- boditev, temveč boni A in B agrarni posojil za Jugoslavijo in Romunijo. Jutri se bo vršila o tem razprava.

Osebnosti

Belgrad, 4. julija. I. Za kontraktualno učiteljsko na državni osnovni šoli v Senkovcu, okr. Čakovce, je postavljena Andrina Tovstovršnik. Ukaz, s katerim je bil dr. Dragotin Lončar postavljen za ravnatelja muzeja, je razveljav- ljen. Upokojeni so bili: Haček Ivka, učitelja v Zagrebu. Zgajnar Matej, učitelj v Blagovici pri Celju in Špehar Rudolf, profesor na realni gimnaziji v Glini. Iz državne službe je bil odpuščen brez pravice do pokojnine, upravitelj državne osnovne šole v Smartnem ob Paki, Tulc Mirko.

Belgrad, 4. julija. AA. Z odlokom finančnega ministrstva je premeščen na glavno carinarno v Belgradu za carinika v 8. skupini Novak Stamen- ković, carinik iste skupine v Mariboru, po potrebi službe.

Belgrad, 4. julija. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog finančnega ministra je pre- meščen k dravski finančni direkciji v Ljubljani za višjega računskega inspektorja v 5. skupini Fr. Lenarčič, višji računski inspektor v isti skupini pri oddelku za državno računovodstvo v finančnem ministrstvu.

Spopadi v Bombayu se nadaljujejo

London, 4. julija. Ž. Po vesteh iz Indije se spo- padi med Hindu in Muslimani v Bombayu in dru- gih krajih vedno bolj množijo. V soboto je bilo pri teh spopadih ubitih 10, ranjenih pa 200 oseb. Tekom večerajšnjega dneva je bilo ponovno ubitih 5 oseb, ranjenih pa kakih 100. Od 14. maja do danes je umrlo po uradnih podatkih v raznih spopadih med Hindu in Muslimani 197 oseb, 2520 pa jih je bilo ranjenih.

Članstvo fašizma

Rim, 4. julija. Ž. Po uradnem poročilu od 30. pr. m. ima fašistična stranka 1.329.693 članov. Od teh je v moških organizacijah 747.618, v ženski 185.629, v mladinski 37.519 in mladinskih borbenih organizacijah 352.292 in v organizacijah fašističnih vseučiliških dijakov 56.696 članov. Število članov v fašistični stranki je naraslo od preteklega leta za 181.933 članov.

Nogometne tekme v Pragi

Praga, 4. jul. tg. Ob priliki sokolskih slavnosti v Pragi se je odigrala zanimiva nogometna igra med moštvom bolgarskega prvaka Levskega in med pra- škó Bohemien. Proti pričakovanju je bolgarsko mo- štvó zgubilo igro in je Bohemien zmagala z 2:1 (0:1). Drugo presenečenje pa je doživel praški prvak Sparta proti splitskemu Hajduku. Sparta je zmagala samo s težavo s 3:2 (1:2). Jugoslovani so se pokazali praški Sparti popolnoma enakovredni.

Zagreb, 4. jul. Ž. Ameriški listi javljajo, da je bila našemu poslaniku v Združenih državah g. dr. Leonu Pitamicu izročena washingtonska diploma častnega doktorja prava. Diplomó mu je izročilo The Catholic University of Amerika. V Washing- tonu je tej svečanosti prisostvoval tudi papeški delegat.

Tretja žrtev kopanja

Maribor, 4. julija.

Naglo se letos vrste smrtnih žrtve, katere za- hteva kopanje. Dva kopalca sta že našla smrti v Dravi, tretji slučaj pa se je dogodil danes. Topot ni zakrivila žalostne nesreče Drava, ampak betnjav- ski ribnik. Nesreča se je pripetila okrog 7 zvečer. Betnjavski ribnik je pravo ljudsko kopališče za de- lavsko predmestje na desnem bregu Drave. V vro- čih dneh se koplje tu na stotine kopalcev in tudi današnji vroči dan je zvalil k ribniku celo množico kopalcev, zlasti proti večeru, ko se je končalo de- lo v tovarnah ter so se delavci hoteli osvežiti po težkih naporih v vodi betnjavskega ribnika. Med kopalec je bil tudi pomožni delavec Anton Per iz Pobrežja, stanujoč v Gubečevi ulici 22. Per je zaplaval proti sredi ribnika, ki je na tem mestu celo globok. Ne- nadoma je pa zaklical na pomoč in istočasno tudi zginit pod gladino, preden mu je mogel kdo poma- gati. Najbrž ga je zadela v vodi kap. Vse iskanje, da bi utopljena našli v vodi, je bilo zaman. Našli so se dobri plavalci, ki so se neštetokrat potapljali, da bi izveleli nesrečnega delavca. Na pomoč je pri- šla pozneje tudi požarna bramba s Pobrežja, ki je ribnik preiskala, vendar pa ob času, ko to poročamo, utopljena še niso našli.

Dunajska vremenska napoved: Večinoma jasno, zelo vroče.

Ljubljana

Stavka na Ljubljani končana

Ljubljana, 4. julija.

Nedvomno je zasluga našega javnega mnenja, ki se je takoj, ko je izšlo v našem listu prvo poročilo o divji stavki na Ljubljani, odločno postavilo na stran stavkajočih, v glavnem pripomoglo, da je podjetje »Slograd« vsaj delno ustreglo zahtevam delavcev, čeprav seveda ne v oni meri, kakor so to delavci sami zahtevali.

V prostorih tvrdke »Slograd« se je danes ob 11 dopoldne vršilo pogajanje med »Slogradom« in zastopniki stavkajočih delavcev. »Slograd« je zastopal ing. Pirkmajer, Delavsko zbornico ravatelj Kopač, prisotni pa so bili še zastopniki delavskih organizacij in trije stavkajoči delavci sami. Dosegel se je sporazum, o čemer je bil podpisan tudi zapisnik.

»Podjetje »Slograd« d. d. iz Ljubljane plača delavce ob vstopu na delo po 3 Din na uro, po 14 dnevni zaposlitvi se delavci uvrsti v pripadajočo kategorijo po njegovi zmoglosti. Najmanjši

kategorijski zaslužek je 3.50 Din. Zaradi nastale divje stavke ne bo podjetje nobenega stavkajočega delavca preganjalo in odpustilo.

O dogodkih v soboto pa nam je dala ljubljanska policija naslednje pojasnilo: »V soboto popoldne se je pojavilo pri stavki na Ljubljani med gručo stavkajočih in gručo delavolnih nesoglasje. Stavkajoči so pričeli obmetavati delavolne s kamenjem in so jih napadli. Prisotni stražnik je hotel delavolne zaščititi, delavci pa so navalili nanj. Stražnik ni bil kos toliki premoči, k sreči pa mu je prišlo na pomoč 8 stražnikov, ki so ogroženega stražnika razbremenili. Glavni krivci so bili aretirani in je policija tri že izročila sodišču. Po tem incidentu so se delavci na Ljubljani pomirili.«

K našemu poročilu, da so pri »Slogradu« plačevali dosedaj delavce s 3 Din mezde na uro, pripominjamo še, da so bili zaposleni tudi delavci, ki so prejeli po 2.25 in 2.50 Din na uro. Zlasti za te pomenja nova pogodba gotovo še kolikor toliko ugoden uspeh.

latorij za Ljubljano in okolico. V kritje stroškov za nabavo opreme bo privedlo na dan 8. septembra ali v slučaju slabega vremena dan 11. septembra t. l. cvetlični dan pod geslom »Enkrat in nikdar več« in prosti vsa narodna društva, da se na to privede ozirajo in jo po svojih močeh podpirajo.

○ Nočno službo imata lekarni: mr. Trnkoczy, ded., Mesni trg 4 in mr. Ramor, Miklošičeva cesta št. 20.

KAVA dnevno sveža pri LEGAT. MIKLOŠIČEVA C. 18 Specerija, delicata, za jutrikov.

○ 888 ljudi izgnanih iz Ljubljane. Mestna odgonska postaja je letos postala kar nekaka važna socialna institucija. Številne racije po mestu, vedno več vračajočih se naših izselencev, mnoge per-lustracije in veliko število ljudi, ki so sami pro-sili za izgon, vse to je povzročilo, da je mestna odgonska postaja v prvih šestih mesecih odpremila s prisilnimi potnimi listi v njihove domovinske kraje 888 ljudi. Zanimiv je slučaj, da je bilo meseca januarja, februarja in marca izgnanih 419 ljudi, me-seca aprila, maja in junija pa tudi 419. Hrana iz-gancev, stroški za spremstvo in drugo je veljalo mestno občino v zadnjih treh mesecih 3786 Din. Za izgnance namreč na železnici ni treba plačati voznine, temveč trpi to država, sicer bi bili stroš-ki še večji.

○ Poskus drznega rop. Te dni je ob belem dnevu čakal na Tržaški cesti neznan moški trgovec s premogom Vinka Podobnika, stanjujočega v hiši št. 16. Neznavec je bil skrit tik pred stanovanjem. Ko je Podobnik prišel domov, je neznavec naenkrat skočil predenj z velikim polenom in zavpil nad njim: »Denar sem ali pa te pobijem!« Podobnik se mu je umaknil ter zbežal. Prav tako je neznani napadalec zbežal na cesto in še nekajkrat zavpil nad Podobnikom, da se bo že maščeval. Na-padalec je bil majhne postave in obločen v črno obleko, pa brez klobuka. Natančnejšega opisa pa Podobnik ni mogel dati.

REX original steklenice in aparati za vkuhanje sadja. - Edina zaloga: Julij Klein, Ljubljana, Wolfova 4

○ Mestno kopališče v Mednem se odpre v torek, dne 5. julija 1932. Cene so sledeče: kabina 3 Din, garderobna omarica 2 Din, za otroke 1 Din. Vstopnine ni.

○ Vlom pri g. Danilu Bučarju. V stanovanje znanega glasbenika in kulturnega delavca g. Danila Bučarja, uradnika OUZD, v Gradišću št. 2, je bil v nedeljo popoldne izvršen večji vlom. Kakor domnevajo, je vlomilec najbrž služajno slišal, da se Bučarjevi pripravljajo na izlet. Vlomilec je vrata stanovanja v drugem nadstropju odprl z vetrihom ter nato premetel vse tri sobe. Našel je okoli 2000 dinarjev gotovine, ukradel pa je dalje še kompleten nov srebrni servis, več zlatnine in drugih dragocenosti. Sumijo, da je vlom izvršil neki znani vlomilec, ki so ga videli potikati se po Gradišću. Vlomilec je poskušal vlomiti tudi v neko drugo stano-vanje v isti hiši, pa ni mogel odpreti ključavnice.

○ Avtomobilski dokumenti. Prosimo dotičnega, ki je našel važne avtomobilske dokumente z legiti-macijami in izvoznimi dovoljenji na progi Vrhnika—Ljubljana (Trgovska zbornica), da jih nemudoma vrne nefrankirane po pošti ali tudi proti nagradi na naslov Ljubivoj Ravnika, Ljubljana, Vegova ulica 8-I.

Naročajte »Slovenca«!

osebna sposobnost in tenek umetniški čut je tu pri delu, tako, da si smemo obetati skorajšen preporod vsega našega podeželskega prosvetnega delovanja v duhu resnične kulture, ki bo nadomestovala žal pod silo potrebe in v stiskah že preveč razpašeni diletantizem, to se pravi, talmikulturo. Zakaj jasno je, da umetniško visoko vreden gledališki komad, ki po drugi strani docela odgovarja ne le potrebam, temveč tudi sposobnostim ljudskega odra in nepoklenih igralcev, regenerativno vpliva že sam po sebi na duh sodelujočih ter še bolj na duha občinstva, ki mu je v preminjnih primerih poleg prosvetne knjižnice ljudski oder edini bram prosvete in duhovne ter srčne izobrazbe. — To se mi je videlo potrebno zabeležiti ob izidu drobne knjižice »Tri modrosti starega Wangu«, kitajske igre v štirih slikah, ki jo je napisal pokrenitelj francoskega Théâtre chrétien, Henri Ghéon. Ta mož je poet, prepojen s čistim in neskaljenim čutom za preprosto lepoto in veličino, ima globoko umevanje za vredost in dobro voljo, kar je značilno za Fran-coza najodličnejših srčnih in oblikovanih kvalitete. Njegova oderska dela, napisana vsa tako, da jih more sleherni ljudski oder uprizoriti brez posebnih težav, so naravnost biseri nevenljivih lepot, pa tudi biseri svojstvenega sloga, ki razodeva odlično oblikovno osebnost. Dasi morda ne dosega veličine Paula Claudela in tenkosti Francisca Jam-mesa, je vendar Ghéon v sodobnem francoskem krščanskem pesništvu prvi za njima. V svoji osebnosti združuje lastnosti obeh, dasi govori popolno-ma svoj in popolnoma priprosti jezik. Njegov posebni smoter je v odkrivanju mistične preprostosti srednjega veka, v misterijah in miraklih. Med nje-govimi deli je »Le Pauvre sous l'escalier« morda najpomembnejše. — »Tri modrosti starega Wangu« je igra, ki prikazuje — po resnični dogodbi iz časa boksarskih vojn na Kitajskem — kako premaga krščanska ljubezen prirodno sovraštvo in maščovalnost človeka, ki je po zločinski roki svojega lastnega najboljšega učenca zgubil dom in družino, tako, da je ostal le še ope in rodilje mladič. Žile ima izpodvezane in imena nima več. Po hudi na-tranji borbi odpusti zločincu v imenu Kristusa, ki

Na Jezerskem ubili orožnika

Kranj, 4. julija.

Orožniški postaji na Jezerskem je bil nedavno v pomoč dodeljen 29-letni orožniški kaplar Narančič Stojan, doma iz Otočca v Liki, ker je sedaj poletni, radi tujske sezone večji promet. Spadal pa je k orožniški postaji v Predvoru.

Danes zjutraj okrog 8 pa so Narančiča našli nekoliko pod Grabnarjevo gostilno na neki stran-poli, vsega krvavečega in z razbito glavo. Bil je pa še živ. — Predmet, s katerim je bil orožnik pobit, je bil ali kol ali pa lata, izruvana iz plota. Zadobil je več močnih udarcev na glavo in je bil vsak udarec smrtonosen. Opazilo se je tudi, da se je v kolu še držal žebelj, ker so bile rane luknjaste.

Ko se je zjutraj odpravljaj gostilničar in trgo-vec na Spodnjem Jezerskem, g. Grabnar v Kranj s svojim poltovornim avtomobilom, je naložil tudi pobitega Narančiča. V Kranju ga je pregledal uradni zdravnik g. dr. Božidar Fajdiga, ki pa je konstatiral smrt, nastopivšo med potjo. Mrliča so nato odpeljali v mrtvašnico. Orožniki na Jezer-skem pa so zjutraj, čim so zvedeli za dogodek, takoj stopili v akcijo in so poizvedovali za storilci. Aretirali so 3 fante-delavce, in sicer Kerna Jo-žefa, Dolinska Miho in Pavlina Alojzija, ter so jih privedli v prostore okrajnega sodišča. Stari so okrog 20 let in 2 še nista odslužila vojakov. Baje svoje dejanje že priznavajo.

Po Kranju se je seveda dopoldne začela širiti novica o uboju na Jezerskem. Saj je bil danes redni tedenski sejem in bilo je zbranih precej ljudi iz vseh krajev. Na Jezersko pa se je opol-dne z Grabnarjevim avtomobilom odpeljal pod-poročnik kranjske orožniške čete, da zadevo pre-išče.

Trgovsko dobrodelno društvo »Pomoč«

Ljubljana, 4. julija 1932.

Danes zvečer se je v Trgovskem domu vršil običajni izbor Trgovskega dobrodelnega društva »Po-moč«. Uvodoma je predsednik g. A. Kregar po-zdravil navzočega zastopnika banke uprave sv. dr. Borštnerja. Nato je podal poročilo o poslo-vanju društva v prelet. Iz katerega je razvidno, da znaša sedaj število članov (po stanju konec junija) 840. V splošnem se je društvo lani raz-vijalo povoljno. Govoril je tudi o potrebi zvišanja števila članov. Za njim je podal poročilo podpred-sednik g. Ivan Bahovec. Iz poročila je razvidno, da je društveni odbor na zadnji seji sklenil zni-žanje upravnih stroškov. Društvena blagajna je izplačala v petih letih na posmrtninah in pri raz-meroma malem številu članstva nad 600.000 Din za 68 smrtnih slučajev. Samo v preteklem letu je bilo izplačanih posmrtnin 120.000 Din, v teko-čem letu pa že 78.000 Din. Novi obrtni zakon uva-ja obligatorno socialno zavarovanje za trgo-vstvo, če se za to izjavi primerna večina članstva. Ker je tu pštevovano tudi posmrtninsko zavar-o-vanje, bo treba društvu stopiti v stike z upravo združenja trgovcev. Treba bo priključiti še ostalo trgovstvo k zavarovanju te pomožne blaginje.

Iz računskega zaključka za l. 1931 je razvidno, da znaša imovina konec l. 1931 127.000 Din. Do-hodki pa so znašali 205.000 Din. Poročilo nadzor-stvenega odbora je prečital g. Zeleznikar in je bil podeljen odboru absolutorij. Glede višine upr-stroškov se je razvila živahna debata ter je bil odobren proračun za l. 1932 v predloženi obliki, kjer so upravni stroški občutno zmanjšani. Pri slučajnostih se je še nadalje razpravljalo o delu društva, nakar je bila sprejeta soglasno zahvala društvenemu odboru. Ker je bil dnevni red iz-črpan, je predsednik g. A. Kregar zaključil občni zbor.

Nesreče, poboji, samo-umor

Ljubljana, 4. julija.

Mihajlovič Cečo, varuh umetnin na kraljevem dvoru v Belgradu, stanujoč na Šmartinski cesti 24, stalno bivač v Belgradu, Bitolska ulica, se je po-nesrečil na Masarykovi cesti ter so ga prepeljali z reševalnim avtomobilom v bolnišnico. Pri padcu si je zvil nogo.

Stražniku Tomažu, delavcu v kamnolomu pri Janko Hanžeku v Hrastniku, rojenemu l. 1892, sta-nujočemu v Hrastniku 90, je pri delu padel na ličnik kamen. Dobil je hude poškodbe. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Na Rastoharja Ivana, hlapca pri Mariji Hiti, rojenega l. 1913, stanjujočega na Sv. Petra cesti 81, se je danes na Vodovodni cesti zvrnila truga, pri

Kako se je nesrečni dogodek uboja odigral, prepuščamo izsledkom sodne preiskave. Eden od očividcev je izjavil o dogodku sledeče:

»Bili smo večer, to je v nedeljo, na Jezer-skem. Tam smo si ogledali jezerske zanimivosti in znamenitosti in smo šli tudi na Jezerski vrh. Proti večeru smo se vrnili v dolino in nekako po 9 zvečer prišli v gostilno k Grabnarju na Sp. Je-zerskem. Dočim je bilo v večji gostilniški sobi zbranih precej domačih fantov, smo zavzeli pro-store v salonu in se mirno razgovarjali. Okrog 10 je prišel v gostilno kaplar Narančič, ki pa ni bil v službi, nekoliko vinjen. Zahteval je pijače in se prav kmalu sprl s fanti ter jim grozil z revol-verjem in aretacijo, tako da smo zasilili v salon klice: Dajte nam mir, saj Vam nismo nič napra-vili. Narančič pa je z revolverjem v roki namerjal proti fantom in nič čudnega bi ne bilo, če bi ustre-lil koga čisto po nedolžnem. Približala se je 11 ura. Gostilničar je napovedal policijsko uro in Na-rančič je ključ temu zahteval še 1 l vina. Lokal se je izpraznil fantje so odšli, za njimi orožnik, mi smo se podali v sobe. Kmalu nato pa se je zinaj začelo med gručo fantov in med orožnikom silno prekanje. Orožnik jih je pozival, naj se odstranijo in grozil z aretacijo, fantje pa se niso hoteli umakniti. Odrnili smo zaveso pri oknu in videli, kako je Narančič iztrgal v plotu kol ali pa lato, ter s kolom v eni, z revolverjem pa v drugi roki navalil na fante, katere je pretepal s tako silo, da so se skozi zaprta vrata zvalili za-molčki udarci, ki so padali po glavah in hrbtih fantov. Sedaj so nekateri fantje zbežali proč, drugi, in za njimi orožnik Narančič, pa so se pognali navzdol po cesti, kjer so vsi skupaj izglnili v ko-stanjski senci. To smo videli na lastne oči.«

čemer je Rastohar padel pod vóz in dobil zelo hude poškodbe, tako da je moral iskati pomoč v bolnišnici. Zaman Alojzij, poštni uslužbenec, rojen l. 1898, v Svabičevi ulici 15, je skočil danes v samonarilnem namenu v Mali graben, od koder pa so ga ljudje še pravočasno, toda že nezvestnega potegnili na suho. Prepeljali so ga z reševalnim avtomobilom v bol-nišnico.

Mojškar Franc, parketni pomočnik, roj. l. 1910., stanujoč na Bizoviku 7, se je udeležil večeraj veselice na Orlah ter so ga domov se vračajočega neznan fantje oklali. Dobil je več hudih sunkov v prsa ter so ga ljudje šele davi našli krvavečega ter ga pre-nesli v gostilno Jeršin na Rudniku, kamor je prišel ponj reševalni avtomobil iz Ljubljane, ki ga je od-peljal v ljubljansko bolnišnico.

Ptuj

Promocija. Promoviral je te dni na juridični fakulteti v Zagrebu za doktorja prava odvetniški kandidat Jurij Sluga. Castitamo! Novi doktor otvori svojo odvetniško pisarno v novi hiši kmeeke hranilnice in posojilnice v Miklošičevi ulici.

Razpisane službe. Kuratorji dijaškega doma razpisuje mesto vodje in gospodinj v dijaškem domu v Ptuj. Plačilni pogoji po dogovoru. Prošnje z dokazi o sedanji zaposlenosti, je predložiti mestni upravi v Ptuj najkasneje do konca julija t. l.

Izsleden tat koles. Policia je izsledila tatu, ki je kradel kolesa kakor sraka. Nekaj ukradenih koles so že vrnili lastnikom, le lastnik kolesa, ki je bilo ukradeno leta 1930 meseca aprila izpred gostilne na Bregu pri Ptuj, še ni dosedaj najden. Policia ga poziva, da se zgasi na stražnici.

— Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, pomanjkljivem spanju, slabem raz-položenju, razdražljivosti posezite takoj po staro preizkušeni »Franz-Josef« gren-cici. Poročila višjih zdravnikov v bolnicah za želodčne in črevesne bolezni naglašajo, da je »Franz-Josef« voda posebno izbornu učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekar-nah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Poizvedovanja

Manjša vsota denarja je bila najdena v Kapiteljski ulici 9, kjer je lastnik lahko dobi.

V gorenjskem večernem vlaku, ki dospe v Ljubljano ob četrta na 9, je pobabila neka gos-pa črno, nenjato torbico v kateri se je nahajal ključ, ščipalnik, prazna denarnica in srebrn rožnivenec ter prosi najditelja, da izroči naj-deno v upravi »Slovenca«, proti nagradi.

Žepna moska ura je bila najdena v nedeljo 3. t. m. Dobi se pri Kalan, Vidovdanska c. 2.

Kulturni obzornik

Beleške o ljudskem gledališču

Henri Ghéon: Tri modrosti starega Wangu. Kitajska igra v štirih slikah. — Poslovenil Niko Kuret. 1932. Izdala in založila Misijonska tiskarna v Domžalah, Groblje. — Dve skupini prosvetnih delavcev sta pri nas, ki se trudita za prenovitev krščanskega ljudskega odra. Prva je ona študen-tovska družina v Mariboru, ki je uprizorila in ta-ko uvedla pri nas nekaj vzornih izbranih komadov za ljudsko gledališče, med drugimi avtorji Timmer-mansa, Mella in Ghéona, druga pa je svoje delo-vanje započela nedavno pri ljudskem odru v Kra-nju, nji na čelu stoji Niko Kuret in Joža Pogar-nik. Smoter obeh skupin je, oskrbeti in z vzornimi uprizoritvami uveljaviti umetniško zrel repertoar za naše podeželske ljudske odre. Za vzor sta si obe skupini vzeli delovanje francoskega »Théâtre chrétien« in pa nemškega »Bühnenvolksbund«. Kolikvega pomena je stremenje teh prosvetnih delavcev, ni treba obširno razkladati, saj mora biti vsakomur jasno, da skriva sleherni diletantizem v sebi klče slabe želje in priznati moramo, da se je v glavnem obdržal naš podeželski ljudski oder le radi idealizma mnogih resnobnih prosvetnih de-lavcev, ki so umeli vlti v igravce in igravke čut spoštovanja pred odrom. A glavna ovira, da se je opazoval vendar rahel razpad v delovanju in v uspehih naših ljudskih odrov, je bilo pomanjkanje resnično ljudskemu odru primerne repertoarje. Prav to največjo in najobčutnejšo vrzel hočeta po-žariti zasedati imenovani skupini (katerih prva, ma-rioborska študentovska, je v poslednjem času precej utihnila), Niko Kuret je lani v »Domu in svetu« v dolgem članku razložil svoje nazore o gle-dališču s posebnim ozirom na naše ljudsko gle-dališče. Ta razprava vsebuje v glavnem tudi vse smernice, po katerih sta uravnila Kuret in Po-garnik svoje prosvetno delovanje na ljudskem odru. Ne le resnobnost stremjenja, marveč tudi velika

noče maščevanja, marveč odpustanje. Odrska zgod-ba je preprosta, a polna učinkovitih dramatičnih momentov, tako, da mora zapustiti v poslušavčih globok dojem. Tudi igralci se morajo izkazati kot govorniki v notranjem stopnjevanju čustev in strasti. Prav od srca moramo biti hvaležni Niku Kuretu, da je to knjižico izdal ter s popolnim ume-vanjem za njeno pot v podeželske prosvetne dvo-rane opremil ne le s pojasnjujočim uvodom, kateri je zlasti posvečen avtorju samemu, marveč tudi z obširnim navodilom za inscenacijo in za kostumi-ranje in šminkanje. Sest elik je, ki nazorno ka-žejo, kako bodi oder opremljen, kako je sestavljen posamezne dele, in pa kakšna je kitajska obleka. Ugotoviti moramo, da je ta knjižica prva pri nas, ki docela odgovarja potrebam in lepim smotrom našega podeželskega ljudskega odra prav v vsakem pogledu. Tudi izredno nizka cena (Din 8,— za čedno tiskano in opremljeno, poltrdo broširano knjižico — pravica uprizoritve je navezana na na-ročilo 5 izvodov) — bo, upajmo, storila svoje, da se plemenita stremjenja prevajavca in propaga-torja tega dela razširijo po vseh naših ljudskih odrih.

E. B.: Cankarjeve novele v poljščini. — V založbi »Biblioteka Jugoslawian« (pod re-dakcijo prof. Julija Benešića) so izšle kot drugi zvezek tudi novele našega Ivana Cankarja (Warszawa, 1931). Ker se je dosedaj v naši ju-vnosti le malo omenjalo, to dočela, ki je pa za poznavanje nas in naše literature od strani bratov Poljakov zelo pomembno, naj podam v naslednjem o tem kratko poročilo. Cankarjeve novele je izbrala in prevedla Ela Molé-tova, a predgovor je napisal dr. Vojeslav Molé-t. — Knjiga, ki naj predstavi Poljakom Cankarja, obsega 134 strani. Predgovor, v katerem opi-suje avtor Cankarja in njegovo dobo, je napisan na 20 straneh. Izbor novel, ki je na splošno zelo posrečen, obsega po vrsti: O človeku, ki je izgubil prepričanje, Krizev pot, Mimi, Pav-lčkova krona, O domovini, ti si kakor zdravje,

Spomladi, Slamniki, Večerna molitev, Skodelica kave, Njena podoba, Moja miznica, Kakadij, Ogledalo, Gospod stotnik, Otroci in starci, Strah, Maj, Sence, Kostanj posebne sorte... Pa se vrnimo k predgovoru! Pisatelj najprej oriše časovno okolje v naši literaturi ob pojavu Cankarja, nato lepo prikaže razmere, v katerih je zrastle generacija naše četvorke: Kette-Murn—Župancić—Cankar, potem preide ob opi-su Cankarjevega življenja, prepleteneza z last-nimi Cankarjevimi besedami, na njegovo lite-rarno udejstvovanje. Tu podčrta dobro njegov simbolizem, subjektivizem in idealizem, dalje njegov socializem, ki je z Marksovim v marsi-čem v nasprotju (Hlapec Jernej in njegova pravica). Lepo je razložen tudi njegov prehod od impresionizma k ekspresionizmu. Nato ozna-či še posamezna njegova dela, pri čemer se poslužuje njegovih citatov. Na koncu preide k njegovim novelam: zlasti lepo predstavi zad-nje njegovo delo »Podobe iz sanj, iz katerih je v knjigi izbranega še največ. — Kolikor morem prešoditi, je prevod zelo posrečen in priča o velikem trudu in požrtvovalnosti pre-vajalke. — Cankarjeve novele so pa tudi prvi prevod iz naše literature na poljščino (saj kolikor je meni znano, uš-sem v svojem polletnem bivanju na Poljskem mogel zaslediti kaj več). Gotovo je, da smo se s tem prevodom primerno predstavili (vsa čust prevajalki in založbi) Vendar ne omenimo pre-ko dejstva, ki se mi ob tem primeru naj-jasneje razodeva: hočem namreč poudariti, da smo mi Slovenci vse premalo storili po vojni za naš glas pri drugih — zlasti pa — slovan-skih narodih! Ali naj to zdostuje, da nas Poljaki pričenjajo spoznavati še-le se'daj ob poldrugi desetletju našega na-rodnega življenja? Več zadnjih stikov je na-vezanih z brati čehi in deloma tudi Slovaki. Poljaki pa nas tako slabo poznajo, da je to danes, ko se upravičeno govori o prihajajoči slovanski kulturi, res neodpušljivo.

Dnevna kronika

Kaj pravite?

Postavimo za vzgled večje društvo, ki ima kakšno važno vlogo v javnosti. To društvo bi si rado kupilo inventar. Pa pride recimo predsednik ali tajnik društva ter kratkoma odda gradnjo dela in nakup novega inventarja — sam sebi, pri čemer seveda poskrbi, da ne bo delal z izgubo, temveč s lepim zaslužkom. Kaj bi k temu rekli člani tega društva? Ne dosti, temveč samo: »Ti ne boš več naš predsednik (tajnik, odbornik etc.). Če hočeš kupovati z našim društvom, moraš odločiti svoje funkcije, v njem, da bo razmerje potem med nami in teboj res trgovsko. Če pa hočeš obdržati svoje funkcije, potem pa ne išči pri tem dobička!« Tako bi dejali v vsakem društvu, kjer so razmere in načela zdrava vsakomur, ki bi prekršil princip inkompabilitnosti, kakor pravijo lakemu razmerju.

Ne bom trdil, da vem za kakšen tak slučaj; ljudskim govoricam pa, da se taki slučajji dogajajo, skoraj ni verjeti. Če bi se dogajali, bi morali v naših zdravstvenih inštitucijah, ki imajo še vedno na svetu zdravi ljudje z zdravimi moralnimi načeli, ti slučajji smrdeti bolj, kakor smrdi Ljubljana, če je tedaj dnu ne spuše iz struge. No, pa k sreči res nikjer, vsaj v večji meri, ne kršijo principa inkompabilitnosti in nam ni treba še zaradi takih primerov tiščati robove pred nosom! Vendar pa moramo skrbeti, da se morda kak tak slučaj res ne bi kje pripetil, bogvarj pa še celo v naši lepi deželi!

Društvo za ustanavljanje in vzdrževanje šolskih zobnih ambulatorijev bo poverilo izdelovanje družbene zobne paste, ustne vode in zobnega praska domači tvrdki in razpisuje

natečaj za najugodnejšo ponudbo

Radi cenejše kontrole in lažjega poslovanja mora izdelovalec obratovati v Ljubljani. Ostali pogoji se izvejo pri glavnem tajniku društva g. dr. Jos. Tavčarju, Gledališka ulica 4, kateremu je tudi poslati ponudbe najkasneje do 20. t. m.

Koledar

Torek, 5. julija: Ciril in Metod, slovanska apostola.

Novi grobovi

† V ljubljanski bolnišnici je preteklo nedeljo umrla gospa Ivana Zupanec roj. Carli. Pogreb bo danes ob dveh popoldne. Blag ji spomin! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Premestitve srednješolskih profesorjev v Ljubljani: Premesteni so z bivše III. drž. r. gimn. v Ljubljani na I. drž. r. gimn. (bivšo realko) sledeči: ravnatelj Hočvar Kuno, profesorji: Bajuk Marko, Čemažar Franc, Dolenc Ivan, Grafenauer Franc, Kalan Vinko, Kobal Franc, dr. Leben Stan-ko, dr. Lovrenčič Jože, Marinko Vincenc, Ratč Slavko, Sodnik Rudolf, Zabkar Albin.

— Promocije. Na univerzi Kralja Aleksandra I. bodo v sredo, dne 6. julija ob 11 promovirani sledeči gg. abs. pravniki za doktorje prava: Pretner Leon iz Trsta; Pretnar Stojan iz Boveca; Leskovic Stanislav iz Ljubljane; Trampuž Milan iz Pazina; Krule Franjo iz Zg. Poljskave; Kalan Zdravko iz Motnika; Smid Vladislav iz Jurklostra in Frelji Ivo iz Ljubljane.

— Diplomiral je na filozofski fakulteti ljubljanske univerze g. Alojzij Šegula. Iskreno čestitamo!

— Na banovinski kmetijski šoli na Grmu je imenovan za ravnatelja g. ing. Zupančič, ki je bil doslej dodeljen kmetijskemu oddelku ban-ke uprave v Ljubljani. Odpuščen je iz banovinske službe g. ing. Matko Abšec, ki je skozi štiri leta uspešno poučeval živinorejo in mlekarstvo na Kmetijski šoli na Grmu.

— Iz Francije smo dobili poročilo, da je naš rojak, ing. elektrotehnik, g. Jože Sodja iz Boh. Bistrice z lepim uspehom dovršil svoje študije na Grenobleski univerzi in dobil novo diplomu inžen-nerja hidravličarja. To je lep uspeh Slovencev v inozemstvu, ker je drugi tujec in prvi Jugoslo-van, ki je, odkar obstoji ta tehnika, že v prvi periodi izpitov diplomiral. K izrednemu uspehu iskreno čestitamo!

— Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so odrejeni za poveljnika 1. baterije 13. topniškega polka topniški kap. II. razr. Rudolf Steger; za poveljnika 2. baterije 19. topn. polka topn. kap. II. razr. Gustav Bošćak; na službo v pobočniški oddelke poveljstva mornarice strokovni kap. I. razr. Milan Štrkanec; na službo pri šefu voj. de-legaacije pri ravnateljstvu pomor. prometa po-ročnik korvete Branko Hribar; za upravitelja stro-ja kr. monitorja »Vardar« strojni kap. II. razr. Jos. Gumzej; na službo na kr. torpiljarko »T. 8.« po-ročnik fregate Fran Potočnik in poročnik korvete Maks Person; na službo na kr. torpiljarko »T. 3.« poročnik fregate Dragotin Ribar in poročnik kor-vete Oton Lubec; na službo na kr. podmornico »Hrabri« poročnik korvete Vladimir Cukar; na službo na kr. podmornico »Nebojša« poročnik fregate Anton Javoršek; za poveljnika čete dode-ljenih vojakov 33. pešpolka peh. kap. I. razr. Jos. Rukavina; za vodnika trisnega voda vardarskega orožniškega polka orož. podporočnik Vinko Bon in za vodnika djakovskega voda zetskega orož. polka orožniški podporočnik Ivan Čauš.

Ostale vesti

— Svarilo! Vsi, ki nameravajo potovati za delom v Belgrad, se opozarjajo, naj to opuste, ker v Belgradu ni zaslužka. Razen tega bodo izpostavljeni raznim neprijetnostim in težavam, ker se jim zaradi pomanjkanja potrebnih sredstev ne more nuditi nikake podpore, niti za pot domov. Notra-nje ministristvo in ministristvo za socialno politiko in narodno zdravje očujeta, naj se opozori vse one, ki hočejo v Belgrad, da ni upanja, da bi tam dobili delo in zaposlitev.

— Društvo upokojencev učiteljskega ima svoj poletni sestanek z odborovo sejo v četrtek, 7. t. m. ob 15 popoldne na Laverici. Od-hod iz Ljubljane z vlakom deset minut pred 14 ali peš ob tej uri od Karlovskega mostu na Dolenjski cesti. Vabljeni vsi tovariši (ce). Nova društvena pravila so od banke uprave odobrena. Po teh pravilih lahko društvu pri-stopi vsak državni upokojenec (ka) in njih žene, odnosno vdove, kateri imajo vso pravico do posmrtnine, ako so zadostili društvenim pravilom.

— Organizacija jugoslovanskih emigrantov v Laškem sporoča vsem bratskim organizaci-jam in vsem prijateljem, da se bo vršil emi-grantski izlet, združen s službo božjo za vse žrtve, z manifestacijskim zborovanjem in pe-strim programom, v nedeljo dne 7. avgusta t. l. in ne 10. julija, kakor je bilo prvotno na-meravano.

— Privatno-pravna zaščita izseljencev in nji-bovih rodbin. Glede na zahtevanje dokumentov, potrebnih za prevzem zapuščine in zavarovalnine za nekega našega izseljenca, ki je umrl v Argen-tini, je sporočilo kr. poslanstvo v Buenos Airesu z aktom R. 1647 z dne 20. maja 1932 med drugim tole: Kr. poslanstvo prosi komisarijat, naj blago-voli na primeren način opozoriti zainteresirane, naj svojih prošnji ne pošiljajo naravnost na kr. poslanstvo v inozemstvu, nego naj jih pošljejo po komisarijatu. Marsikatera stranka, ki ne pozna predpisov in razmer, bo dostikrat tudi brez lastne krivde pozabila navesti kak važen moment in tako bi nastalo nepotrebno dopisovanje in pojasnjeva-nje, ki stranki samo škoduje. Po drugi strani pa bo izseljenki komisarijat znal sam najbolje pre-činiti prošnje strank in bo mogel stranke poučiti, kaj naj stori, da se njihove prošnje pošljejo kr. poslanstvu v taki obliki, da bo tako po vsebini kakor tudi po formi v redu.

DAJ sladoleđ DAM

— Društvo za ustanavljanje šolskih zobnih am-bulatorijev je prejelo na razpis nagrade za naj-boljše ime društvenih sredstev za zobno nego 42 dopisov z 186 predlaganimi imeni ter se je odločilo za ime Dentosan. Upravni odbor se vsem udele-necem natečaja zahvaljuje za številne predloge. Na-grado si delijo: Vladimir Vajda, Moste; Roman Bende, Ptuj; Ana Klemenč, Ljubljana.

— Državna mešana meščanska šola v škofji Loki prične letos 1. septembra s poukom. Pred-hodno vpisovanje za 1. razred bo v nedeljo 10. ju-lija 1931 od 8 do 12 v upraviteljski pisarni v no-vem šolskem poslojju (prilije, levo). Dečki in deklice, ki so dovršili najmanj četrti razred osnov. šole vsaj z dobrim uspehom, naj pridejo v sprem-stvu staršev ali namestnikov in prinese s seboj izpričevalo (izkaz) zadnjega šol. leta. Od 4. julija dalje sprejema stranke in daje pojasnila upravitelj meščanske šole v svoji pisarni vsak dan od 9 do 11 popoldne. — Upraviteljstvo drž. mešč. šole.

— Angleško brodovje v naših vodah. V soboto je priplula v dubrovniško luko prva skupina an-gleskega sredozemskega brodovja pod vodstvom križarke »Brioni«. V Dubrovniku in ostalih naših lukah bo ostalo mesec dni. V tem mesecu bo an-glesko brodovje obiskalo skoraj vsa naša prista-nišča od Sušaka do Kotorja. Brodovju poveljuje admiral Earl Castild.

— Pri slabem počutju je naravna »Franz-Josef« grenčica prijetno učinku-joče domače sredstvo, ki se z njim znatno zmanjšajo težkoče in čedeže zanesljivo ko-ristijo že male količine. Dopisi ženskih zdravnikov hvalijo soglasno prav milo učinkovanje »Franz-Josef« vode, ki je po-sebno izborna za nežni stroj ženskega telesa. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specer. trgovinah.

— Nove telefonske zveze. Prometno ministr-stvo je dovolilo, da se odpre telefonski promet na pro-gah Ljubljana—Ankara (10.10 zl. fr.); Ljubljana—Pardubice (4.80 zl. fr.); Loski potok—Postojna in Trst (1.50 zl. fr.) in z več drugimi mesti v Ita-liji; Jesenice—Celovec in Beljak (1.50 zl. fr.) in z več drugimi mesti v Avstriji; Vrhnik—Celovec in Beljak (2.70 zl. fr.) in z več drugimi mesti v Av-striji; Dunaj—Marenberg in Polzeja, Pragersko, Prevalje, Ribnica na Pohorju, Slovenjgradec, Vita-nje, Vuhred, Vuzenica ter Zgornja Sv. Kungota (3.45 zl. fr.); Podnat—Celovec in Dunaj (1.50 zl. fr.) ter Kranj—Bratislava, Pilštani, Prostějov in Trnava (4.35 zl. fr.); dalje Kranj—Banska Bystrica, Jaromer, Kardašova, Rečice, Kolín, Morav, Ostra-va in Nachid (4.80 zl. fr.) ter Kranj—Cheb, Františkovy, Lázně, Frydant v Čechach, Karlovy Vary, Liberec, Libouchec, Mariánské Lázně in Plzen (5.40 zl. fr.). Zneski, ki so navedeni v oklepajih, so pristojbina za tri minutni razgovor. Mestna, ki niso bila naštetá, so razvidna v prilogi Službenih novín št. 145, stran 711.

TRILYSIN pomaga zares:

TRILYSIN očisti lase od prhljaja,

TRILYSIN zaustavlja izpadanje las,

TRILYSIN upliva ugodno na porast las!

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in boljših brivskih salonih. Cena: velika steklenica 75 Din, mala steklenica 42 Din. — Brošuro o preparatu Vam pošlje na zahtevo brezplačno: Mr. Ph. Josip Hoffmann, Zagreb, Mašinskega 5.

— Tele ukradli iz hleva. V nedeljo zjutraj so pri posestniku Ježku v Savljah začuden pogle-dali, ko so stopili v hlev, da nakrmijo žival. Po-noči je izginilo iz hleva najlepše tele. Vse iskanje je bilo zaman, za tatovi ni bilo nikjer sledu. Prej-snje dni so se sicer tam okoli potikali razni sum-ljivi ljudje, tudi cigani, toda kdo bi bil tele ukra-del, doslej niso mogli ugotoviti. Črnuški orožniki so večerj popoldne aretirali 5 ciganov ter jih od-vedli v zapore ljubljanskega sodišča, toda če so to pravi tatovi Ježkovega teleta, bo ugotovila šele preiskava. — Tudi na Savi se letos dogajajo šte-vilne tatvine. Neprevidni kopalci puščajo svoje obleke kar na bregu ali kje v grmovju. Lepih prilik se seveda razni uzmoviči radi poslužijo ter pošiljajo zdej temu, zdej onemu vso obleko. Take žrtve, v zadnjem času že tri, potem vse obupane iščejo pomoči pri orožnikih, ki pa seveda pri naj-boljši volji ne morejo izslediti tatov. Zaradi tega bi kopalci storili mnogo boljše, če bi bolj pazili na svoje obleke.

— Predrznost eiganov na deželi. Na Dolenj-skem prebivalstvo zelo trpi radi ciganske nadloge. Te dni je eden teh eiganov vliomil v hišo posestni-ka Josipa Čenzlja v Velikem Kalu 18 pri Mirni pe-či. Tat je ukradel dve kompletni moški obleki, dva para hlače, dva para čevljev in dva poročna prsta-na, vso, kar je mogel v naglici pobrati v hiši. Skupno trpi Čenzelj 1800 Din škode. Ljudje so opazili, kako je iz te hiše skočil srednje močen ci-gan ter pobegnil v gozd proti Kačji ridi. Ujeti ga pa niso mogli.

— Velik proces proti vliomilec v Novem Sa-du. Svoj čas smo že poročali o velikih vliomih v Novem Sadu. Tolpa vliomilec, pomočnikov in pri-krivalcev je zagrešila v Novem Sadu okrog 70 trgovin. Z ukradenim blagom so zalagali bufeje in vlogovine z mešanim blagom, ki so seveda sijajno uspevale. Skupna škoda znaša približno pol mili-

jona dinarjev, pri vliomilcih pa so mogli najti kritja samo 150.000 Din. Glavni krivec je lastnik bufeja Ladislav Sajti, bivši drž. namestnik, ki je vodil tatinsko organizacijo. Neposredno ob strani sta mu stala Franc Filipič in Jožef Simončič, oba iz Slo-venije. Vsi trije so v preiskovalnem zaporu. V za-devčino so dalje zapleteni trgovec Janko Zupanc, voznik Anton Eper in 7 drugih ml. Novosadsko drž. tožilstvo je sedaj sestavilo obširno obtožnico in je obtožilo 12 oseb. Zaslišanih bo nad 60 prič. Sodna razprava se bo vršila najbrž še ta mesec.

— Po 12 letih prijeli morilec. Iz Sombora po-ročajo: Leta 1920, ko je bil Pečuh še zaseden od srbske armade, se je morala straža pri vasi Venen pri Pečuhu veliko boriti s tihotapei. Neko noč sta orožnika Vincenc Franjič in Karel Lončarevič opa-zila tri tihotape, ki so bežali v smeri proti meji. Ker na več pozivov niso obstali, sta orožnika par-krat ustrelila. Končno se je orožnikoma posrečilo prijeli vse tri tihotape in jih privedti na postajo. Poveljnik postaje je ukoril oba orožnika, ker sta streljala. Nastal je prepir, med katerim je Franjič ustrelil svojega predstojnika, ki je padel mrtev na tla. Franjiču se je posrečilo pobegniti v ino-zemstvo. Čez 11 let se je zopet vrnil, pa ga je v Zagrebu neki detektiv spoznal in aretiral. Franjiča so izročili sornorskemu sodišču, ki je proti njemu uvedlo preiskavo. Tri tihotape, ki žive na Mad-jarskem, bodo zaslišali diplomatskim potom v Pe-čuhu. Franjič se zagovarja s silobanom.

— Zatrupljenja z gobami se najlažje va-rujemo, ako znamo ločiti strupene in užitne gobe. V knjigi »Naše gobe«, ki jo je spisal naš priznani strokovnjak Ante Beg, so vpisane vse vrste gob, ki rastejo po naših gozdovih. Poleg tega vsebuje knjžica tudi slike v naravnih barvah vseh gob, ki jih opisuje knjžica. V knjigi najdeš tudi obilo receptov kako pripra-vimo gobe za okusno jed, dalje navodilo kako gobe nabiramo, sušimo in konzerviramo. Za vsako gospodinjico, kuharico in nabiralca gob je ta knjiga velike važnosti in jo toplo pripo-ročamo. Cena je 50 Din in se dobi v Jugoslo-vanski knjigarni v Ljubljani.

— Delničarjem Gostilnišarske pivovarne d. d., Laško! Glasom sklepa izrednega občnega zbora Gostilnišarske pivovarne d. d. v Laškem, dne 21. ju-nija t. l. se morajo vsi že dospeli obroki na plačilo

Tajnost lepe frizure je redno in skrbno negovanje las s Pixavon-Shampooom.

prevzetih delnic plačati tekem enega meseca, torej do 21. julija 1932. Ta rok se podaljša do 31. julija 1932, in sicer nepreklicno. — Kdor do 31. julija t. l. ne bo plačal dolžnih zneskov za delnice, se ga bo izterjalo sodniškim potom. V njih lastnem interesu se tedaj zamudni delničarji opozarjajo, da se držijo zgornjega roka. — Upravni svet Gostilnišarske pivovarne d. d., Laško.

— Kakor zahteva moda sedanjega časa lepo linijo telesa, istotako se zahteva tudi lepa bubi gla-vica. Ta cilj doseže moderna dama z lahkoto z red-nim negovanjem las s Pixavonom.

— Pozivamo vse dame, da si pri svojem trgovcu ogledajo moderne ženske letne »Maja« opanke v najrazličnejših ter krasnih barvah.

— »Franz-Josef« grenčica je izredno milo od-vajajoče sredstvo.

Maribor

Strahotna najdba kopalcev v Pesnici

Maribor, 4. julija.

Dva kopalca, ki sta se šla preteklo soboto hladit v Pesnico pri Sv. Marjeti, ne bosta tako zlahka pozabila strahotnega doživljanja, kate-remu sta bila priča. Kopalca sta se v tolmunu, v katerem se da na kratko progo plavati. Ne-nadoma je eden zadel na nekaj melkega; pozval je še tovariša, prišla sta za čudno stvar ter potegnili. V nepopisno presenečenje sta privlekla izpod korenin že razpadlo človeško nogo. Kakor blazna sta vrgla smrdečo najdbo vstran ter pobegnili z vso naglico v vas. Nihče si ni nekaj časa upal v bližino usodnega mesta pri Pesnici in šele s težavo so dobili orožniki nekaj ljudi, s katerimi so šli k tolmunu ter izvlekli še ostale dele trupla izpod vode. V mrtvecu, ki je bil že čisto razpadel, so spoznali nekdanjega hlapca g. župnika od Sv. Marjete.

□ Promocije Mariborčanov. Na zagrebški eksportni akademiji je diplomiral Vlado Vo-deb, sin bivšega ravnatelja Mestne hranilnice. — Na dunajski tehniki je položil diplomski izpit za inženjerja Valter Vrbani, sin maribor-skega trgovca. — Za doktorja vsega zdravil-stva je bil v Zagrebu promoviran Vladimir Gulic. — Na jurklični fakulteti ljubljanske univerze je promoviral Otmir Cvirna, sin pod-polkovnika v pokoj Fr. Cvirna. — Iskreno častitamo!

□ Dopust mestnega načelnika. Mestni na-čelnik dr. Lipold je nastopil včeraj svoj redni 14-dnevni dopust, katerega bo prebil v kopa-lišču Slatina—Radenci. Nadomestuje ga za čas dopusta podžupan Rudolf Golouh.

□ Romanje v Rajhenburg. Krščanska žen-ska zveza javlja vsem udeležencem skupščine v Rajhenburgu, da bo v soboto dne 9. julija ob pol 8 zjutraj v frančiškanski cerkvi sveta maša, ob 9 pa odhod vlaka iz Maribora.

□ Poročila sta se v nedeljo znani mariborski lastnik pekarnarje Ferdinand Hartinger in gđ. Anica Pölzl, hčerka veleposesnika iz Košakov. Mlademu paru iskreno čestitamo.

□ Smrt kosi. V Slovenski ulici je preminul ugledni mariborski obrtnik kotlarski mojster Marko Cutič. Smrt ga je dohitela v najlepši moški dobi 46 let. Pokojnik je užival ugled in priljubljenost kot soliden obrtnik in dober družabnik. Pogreb se vrši danes popoldne ob pol 5 iz mestne mrtvašnice na Pobrežju. — V splošni bolnišnici je umrl krojač Matija Furman, star komja 28 let. Blagoga pokojnika pokopljejo danes popoldne ob pol 4 iz mrtvaš-nice na Pobrežju. Svetila pokojnikoma večna luč, hudo prizadetim svojem naše iskreno sožalje!

□ Mariborci in Varaždinci. Nastop SK Maribora v Varaždinu proti tamošnji Slaviji ni spremljala posebna sreča. Varaždinci so se izkazali kot izredno borbeno moštvo ter se je tekma zaključila neodločeno z 2:2 (1:1).

□ Konstituiranje cerkveno-konkurenčnih odborov za vse tri mariborske župnijske cerk-ve se je izvršilo na skupni seji vseh treh odborov v soboto. V odboru za stolno župnijo je predsednik dr. Rapotec, namestnik upravi-telj Gselman; za frančiškansko: predsednik dr. Kac, namestnik Vole in za magdalensko: pred-sednik dr. Stomil in namestnik Pšenčnik.

□ Z motociklom v plot. V nedeljo zvečer se je pripetila v Račah nesreča, ki je izkraj-a izgledala zelo usodna. Nastavljenece falske elek-trarne Ivan K. je zavozil s svojim motociklom v plot ter udaril z glavo ob planke, da je ob-ležal z okrvavljenim obrazom nezavesten. Pre-pašeni mimoidoči so naglo prizvali na pomoč mariborske reševalce, toda predno je rešilni avtomobil dospel na mesto nesreče, se je ra-njenec že osvestil, skočil na kolo ter se od-peljal sam proti Mariboru. Mimogrede je pri srečanju obvestil reševalce, da je že vse dobro.

□ Izpiti na Ant. Rud. Legatovem zavodu. V zadnjem poročilu o izpiti nam je tiskarski skrat izpustil, da je položilo 14 gojencev izpit s prav dobrim uspehom. Zavodu je na tako odličnem rezultatu čestitati. Novi tečaj se prične dne 9. septembra.

□ Brezobziren avtomobilist. Na cesti Sv. Le-nart-Maribor se je dogodila včeraj popoldne okrog tretje ure huda nesreča. Posestnika škofa iz Ledi-neka je povozil neki osebni avto, ki je vozil z ve-

liko naglico proti Mariboru. Vozač avtomobila je pokazal veliko brezobzirnost, ker je zdrvel z vso silo naprej, ne zmezeč se za ponesrečenega, kate-rega so našli mimoidoči v mlaki krvi ter ga spravi-li k zdravniku. Oblasti so za brezobzirnim avto-mobilistom uvedle preiskavo.

□ Priprave za »Mariborski teden«. Poro-čali smo že o anketi, ki se je vršila v soboto na magistratu, na kateri se je razpravljalo o prireditvah »Mariborskega tedna«. Izvoljen je bil poseben odbor, ki bo napravil načrte in vodil priprave. V odboru so: ravnatelj dr. Tomineš, gospa Ašičeva, upravnik gledališča dr. Brenčič, prof. Mirk, industrijalec Drago Roglič, trgovec Ivan Roglič, Radovan Sepec, prof. Kenda, ing. arh. Crnigoj in bančni urad-nik Loos.

□ V jarek z avtom. Obiskovalci kopališča na mariborskem otoku se je nudil včeraj popoldne nenavaden prizor. V jarku podleg ceste, ki vodi od glavne ceste, je ležal ves polomljen osebni avto. Kmalu so prišli mariborski gasilec, ki so dvignili vozilo z žerjavom zopet na cesto, kjer so ga s po-moščjo motornega vlačila spravili v Maribor. Avto je dobil pri nesreči hude havarije, dočim je vozač, trgovec Götz iz Leibniza v Avstriji odnesel srečno kožo. Avto je zagnala v jarek najbrže prevelika brzina na ovinku.

□ Kavarna v parku, katero je oddalo Olepše-valno društvo v najem kavararju Klešču, se od-pre v soboto, 9. t. m.

□ Nenavaden naval bolnikov so doživeli včeraj v bolnišnici. Nad 40 oseb se je oglasilo za sprejem. Za poletni čas je tak naval v enem dnevu za bolnišnico nenavaden pojav.

□ Pokanje kot na fronti. Kakor smo javili v »Ponedeljskem Slovence«, so se vršile v ne-deljo v Radvanju strelske tekme lovcov in strelskih družin. Pokalo je kot na fronti, ker je tekmovalo skoraj 400 strelcev. Navzoča sta bila pri tekmah oba okrajna glavarja, mestni načelnik, mestni poveljnik, predstojnik policije in še druge osebnosti. Med strelskimi družinami je najbolje odrezala ona iz Srečine, ki si je priborila prehodno darilo, pokal mestne ob-čine. Med lovcem so se pa zopet odlikovali znani naši strelci: trgovec Wregg, primarij dr. Ro-bič, gospa dr. Robičeva, major Sparovitz.

□ 24 jurčkov za kilo saharina. Ga. Anto-nija, žena ptujskega trgovca bo imela nepri-jetne spomine na svoje zadnje potovanje v Avstrijo. Prijela jo je tam prek meje izkuš-njava, da je skušala prethotapiti kilogram saharina. Pa so ji v Mariboru izkušeni cari-niki menda kar na obrazu poznali, da ne bo vse štimalo; gospa je morala v celico za te-lešno preiskavo in na prsih so ji našli zavoj s saharinom. Potem pa je sledil protokol in diktiranje kazni: 24 jurjev in 4 metulje — ali pa leto dni zapor. Je raje našla vseh 24 jurjev, da ne bo treba sedeti.

□ Roparju pošnega sla na sledu. Včeraj smo poročali o drznem roparskem napadu na pošnega sla šentlariške pošte, kateremu je ropar odvzel na poti v Sv. Barbaro v Slov. Gor. z nastavljenim samokresom pošno vrečo z vse-bino 25.000 Din. Včeraj je dospelo na maribor-sko policijo telefonično obvestilo, da so are-tirali v Celju mlajšega moškega, pri katerem so našli blizu 20.000 Din gotovine. Možakar se je pripeljal iz smeri od Maribora. Možno je, da je padel z njim v roke policije roparski napadalec, ki je oplenil pošnega sla.

K prazniku slovanskih apostolov

Ruski glas o cerkveni edinosti

Nabožni list »Kraljestvo božje« je v julijevi številki prineslo poročilo o predavanju, ki ga je imel v Ljubljani Rus g. Lodyženski. Po tem poročilu posnemamo naslednje važnejše misli.

V sedanjosti ruskega naroda je pred vsem važno, da ne ugasne duh vseh tistih, ki v Rusiji in zunaj nje občutijo grozo, škodo in nevarnost borbene brezbožnosti. Naravno bi bilo, da bi se pravoslavna ruska duhovščina, razkropljena po Evropi in Aziji, najodločnejše borila proti tej nevarnosti. Toda namesto tega ruska pravoslavna duhovščina trati svoje moči v medsebojnih prepirih. Zato je tem bolj važno delovanje katoliške duhovščine.

Duhovni voditelj katoliške borbe proti boljševiški brezbožnosti je sam rimski papež. dejanski voditelj pa škof M. d'Herbigny. Pod tem vodstvom se je v boj proti boljševiški brezbožnosti dvignila vsa katoliška duhovščina, ki jasno vidi nevarnost bogokletne brezbožnosti. V plemeniti borbi proti brezbožni kugi vidimo že nekako uresničenje cerkvenega zedinjenja, ki ga žele vsi resnični kristjani.

V tem smislu se nazori protiboljševiške lige ujema z mišljenjem rimskega papeža. Zato je protiboljševiška zveza vse svoje prizadevanje navedla v to smer, da bi podpirala, zbuja in pospeševala krščanskega duha med Rusi v izgnanstvu in v nesrečni domovini. Ruski delavci so v Franciji živeli popolnoma ločeni od drugih delavskih množic. To so po večini delavci iz krogov

ruskih izobražencev, ki si morajo služiti kruh z ročnim delom. Po prizadevanje protiboljševiške zveze pa so bili ruski delavci sprejeti kot ravnopravni člani v krščanske strokovne zveze in v delavska društva; s tem dobijo v slučaju potrebe gmotno in duhovno (moralno) pomoč. Isto je zveza dosegla v Belgiji, a s to razliko, da so tam samo gostje in imajo samo posvetovalni glas, ker to zahtevajo pravila belgijskih strokovnih delavskih organizacij z ozirom na inozemce.

Cerkev sv. Cirila in Metoda v Olomucu

Danes na god sv. slovanskih blagovestnikov bo olomuški nadškof dr. Prečan slovesno posvetil veličastno cerkev, ki jo je njima v čast sezidal na lastne stroške. Cerkev stoji v olomuškem predmestju Heřčin in obenem rešuje vprašanje dušnega pastirstva v zanemarjenem predmestju. Olomuški nadškof, velik častilec sv. Cirila in Metoda in naslednik sv. Metoda na škofovem prestolu, ima obenem fin čut za cerkveno umetnost. Zato je nova cerkev zares velika umetnina, dostojna velikih slovanskih blagovestnikov. Olomuški nadškof je z veličastno požrtvovalnostjo popravil veliko krivico Slovanom neprijaznih stoletij. Olomuc je v 14. stoletju imel cerkev sv. Cirila in Metoda ter oltar slovanskih blagovestnikov v stolni cerkvi. A spomin na to se je ohranil samo še v zgodovinskih arhivih. Šele sedaj je prestolnica Metodovih naslednikov dobila dostojno svetišče slovanskih apostolov.

Portugalski ubežni kralj — umrl

V soboto popoldne je umrl v svoji palači v Londonu 43 let stari portugalski kralj Emanuel II., katerega so pregnali že pred 22 leti s prestola. Smrt je nastopila izredno hitro, saj je dopoldne bil še na nekem teniškem turnirju, popoldne pa se je mislil opravičiti svojim prijateljem, ker ga je bolel vrat. Hitra smrt pa je pregnanega kralja pobrala v par urah.

Umrli kralj je takoj, ko je nastopil vladno leta 1908, imel polne roke dela. Njegovega očeta in starejšega brata prestolonaslednika so ustrelili pri nekem atentatu na cesti in v deželi je vrel. Nesrečna smrt njegovega očeta kralja Karla in prestolonaslednika 1. febr. 1908 mu je dala v roke kraljevo žezlo in takoj 2. februarja je izdal svojemu narodu proglas, v katerem se je s svečano prisego zavezal, da bo vse ustavne določbe spoštoval. Z naslednji dan je morala demisionirati osvojevalna vlada in kmalu je bila sestavljena nova vlada, ki je zopet dovolila tiskovno svobodo in ukinila mnogo protipostavnih in protizakonitih dekretov, med njimi tudi dekret kralja Karla, naj se zviša civil-

Guverner Roosevelt, ki je bil izvoljen od demokratske stranke v New Yorku za kandidata za volitve predsednika Združenih držav.

ganda za republiko. Kralj je zato razpustil parlament za dva meseca. V javnosti so se začeli raznašati razni dvorski škandali o korupcijah pri nabavah in o dolgovi kraljeve družine v inozemstvu. Ko je prodrla še republikanska propaganda med vojaštvom, je kralj že prekasno razpisal volitve, ki so se izvršile 28. avgusta zopet v popolnem miru in redu. 28. septembra je kralj otvoril zasedanje parlamenta in je zopet obljubil svojim državljanom vse najboljšje. Deset dni za tem pa je v Lisbonu izbruhnila revolucija, kateri sta se polagoma pridružili vojska z mornarico vred. 4. oktobra ob 2 popoldne je vnel napada dveh križark, ki sta prestopili k republikancem in kateri sta začeli obstreljevati kraljevo palačo, zbežal kralj Emanuel s svojo materjo. Beg se jim je posrečil na jahti »Amelijac«, ki je 6. oktobra na večer pribežala v Gibraltar.

Zaslišna vlada revolucionarjev je odstavila kraljevo dinastijo in 14. oktobra so izročili revolucionarji zasebno imovino kralja in njegove zaklade angleškemu poslaniku. Ubežniki so se odpeljali nato na Angleško, republikanska vlada pa je materi celo dovolila izplačilo stalne mesečne rente v višini 200.000 Din. Na Angleškem se je pregnani kralj 1. 1913 poročil s princeso Avgusto Viktorijo, sorodnico nemškega cesarja Viljema. V pregnanstvu se je kralj udal resignaciji in 1. 1927 je celo izdal bogato ilustriran katalog svojih književnih zbirk. Nikdar v svojem življenju pa ni več poskusil priti nazaj na portugalski prestol, niti ni sklepal nobenih takih zarot. Z 21. letom je bil vse, kar bi bil mogel postati in z istim letom je tudi vse izgubil.

Dve največji letali sta se srečali. V Berlinu sta se te dni srečala največje nemško letalo D 2500 in angleški zračni orjak »Hercule«. Oba vozita na isti progi London—Berlin.

„Stalinova“ krava

»Stalinova« krava je zadnje čase napravila precej razburjenja v Ukrajini. Pod »Stalinovo« kravo razumejo ukrajinski kmetje Stalinov odlok, ki ga je izdal spomladi in s katerim je hotel nekoliko zavreti preveč navdušeno se razvijajočo socializacijo poljedelstva. S tem odlokom je bilo kmetom zopet dovoljeno imeti eno kravo v domačo uporabo in prav tako zasebni vrt za sadje, zelenjavo in pičo za kokoši ali prašiča, ki ostane kmetu samemu. S tem odlokom je dana meja kolektivizaciji poljedelstva, ki je ostala le še v skupnem obdelovanju polja. Stalin je hotel s tem doseči zvečanje poljedelske produkcije in izboljšanje kvalitete, potem ko sta leta in leta silno padali tako kvaliteta kakor tudi kvantiteta pridelkov. S tem naj bi bila kmetom dana možnost, da po mili volji razpolagajo vsaj z malenkostmi iz svojega gospodarstva in jih lahko prodajajo po poljubnih cenah na poljubnih trgih. Odlok je bil izdan v nadi, da se bo nezadovoljnost kmetov s tem polegla in da bodo prišle na trg zopet večje množine zelenjave, jajc, kokoši in mleka.

Razumljivo, da so bili kmetje tega odloka veseli, saj so bili zadosti nejevoljni, ko jim je bilo s kolektivizacijo odmerjeno, koliko mleka bodo dobivali vsak za svoje otroke, čeprav je bilo mleko od njihovih krav, katere so morali izročiti skupnemu gospodarstvu. Pokazale so se zato tudi hitro dobre posledice, saj kmet zopet rad obdeluje svoj vrt in redi perutnino ali prašiče, ker ve, da bo dobil za to denar na roko, in denarja potrebuje tako krvavo kot le kdaj. Dočim je prej hotel pridelati in je tudi pridelal le toliko, kolikor je potreboval zase, in je vse drugo raje pustil segniti, sedaj zopet skrbno pazi, da bo čim več lahko zaslužil. Množina pridelkov se bo radi tega gotovo pomnožila.

Križ pa je s kravo. Če krav ni, jih tudi Stalinov odlok ne more prižarati v hleve. Zakaj kmetje so, če so le mogli, krave raje preje pustili pone-srečiti in jih zaklali, kakor jih pa izročili skupnemu vaškemu gospodarstvu. Tako jim je ostalo vsaj meso. Nadalje so sedaj že zanemarili svoje travnike in pašnike, tako da nimajo zadosti krme za živino. Skupne živinorejske farme pa so v tako slabem stanju, da se je število krav na njih stalno manjšalo in tako je žalosten slučaj, da krav pač ni, in zato jih tudi Stalinov dekret ne bo kar naenkrat pomnožil. Je pa še druga plat, katere se ukrajinski kmetje boje. Mislijo namreč, da je prav za prav nevarno imeti kravo, ker se zna zgoditi, da bodo za to obdavčeni ali pa da jih bodo drugi imeli za

kulake. V območju Dnjestra so ta dekret razširili še s tem, da sme porabiti vsak kmet četrtno desetino vinograda zase. Seveda so kmetje te vinograde že vse zanemarili, češ kdo bo delal za druge. Sedaj si pa mislijo, v Moskvi hočejo, da zopet lepo uredimo te-le vinograde, potem jih bodo pa zopet socializirali. Zato naj ostanejo vinogradi le taki, kakor so, namreč zanemarjeni in neplodni.

Dogodil pa se je celo ta-le slučaj: Kmet je prišel k vodju kolektiviziranih posestev s časopisom v roki in mu v njem pokazal Stalinov dekret: »Ali si čital, tovariš, kaj je ukazal Stalin, da dobi lahko vsak svojo kravo nazaj?« — »Čital, tovariš, in ti

Anglez Harald Butler, ki je bil za umrliim Albertom Thomasom izvoljen za ravnatelja Mednarodnega urada dela.

jo hočeš imeti nazaj?« mu je odgovoril vodja. — »Seveda!« — »Dobro, pridji jutri ponjo.« — Drugo jutro je prišel kmet in si je izmed mršavih krav izbral svojo lisko ali rjavko jo gnal domov, umil, dobro nakrmil in otroci so veseli obesili izgubljenemu prijatelju vence okrog vratu. — Par dni zatem aretirajo kmeta in mu groze, da ga bodo poslali v Sibirijo. Zakaj? Vaški sovjet je uganil, da je ta kmet odškodoval skupne koristi vaškega gospodarstva s tem, da je vzel kravo nazaj. Ta slučaj je seveda kaj hitro napravil vso dolgo pot skozi Ukrajino, in kjer so to zvedeli, ni noben kmet hotel sprejeti »Stalinove« krave.

Pijančevanje v Evropi narašča

Ukrajinska znanstvenika dr. Hurevyč in Zalevski sta izdala knjigo o alkoholizmu, v kateri se zlasti pečata z razmerami v Ukrajini in Sovjetski Rusiji, hkrati pa prinašata tudi številke o konsumu alkoholnih pijač v Evropi. Strahotne so n. pr. številke iz Ukrajine, kjer so povzili leta 1923 približno 625 tisoč litrov alkoholnih pijač, dočim so jih 1928 že 98 milijonov 400 tisoč litrov. V teh številkah pa niso zapopadene količine zavžitega piva. V istem času je narasla poraba piva v Ukrajini od 9.6 milijonov na 77.9 milijonov litrov. V ostalih republikah Sovjetske Unije pa je narasel konzum alkoholnih pijač od leta 1924 do leta 1927 od 6.4 mil. litrov na 329.6 mil. litrov. Konsum piva pa je narasel v letih 1923 do 1927 od 89.6 mil., na 420 mil. litrov. Na vsakega prebivalca Ukrajine pride na leto 6 in pol litrov alkoholnih pijač. Zanimive so številke iz drugih evropskih držav, po katerih pride povprečno na vsakega prebivalca v letih 1923 do 1. 1926 v Franciji 20 in pol litra, v Italiji 16 litrov, v Španiji 15 in pol litrov, v Švici 9 litrov, v Belgiji 8 in en četrt litra, v Avstriji 5.8 litra, v Angliji 5 in tri četrt litra, na Ogrskem 4.6, na Češkem 4 in pol, v Nemčiji in na Bulgarskem 3.7, na Švedskem, v Danski, Holandiji, na Norveškem in v Romuniji 2 in pol, v Kanadi in Sovjetski Rusiji brez Ukrajine pa pol litra alkoholnih pijač.

Iz ljubljanske kavarne.

»Ali veste, da bo pravkar izšel prvi roman, ki ga je spisal g. X. Y.?«
»Res? No, in kdo je glavni junak?«
»Založnik.«

Najemnik: »Oprostite, prosim, ampak res, najemnine ne morem plačati.«
Gospodar: »Tako ste vendar rekli že prejšnji mesec!«
»Najemnik: »Kaj, ali nisem držal besede.«

Moderne poletne obleke.

Vrtnar: Prav lepo prosim oproščenja, zmotil sem se!

Kobilice na Sardiniji

Kakor pred tremi leti, tako so lepos zopet napadle veličanske jate kobilic otok Sardinijo. Močan veter jih je prinesel iz Maroka in Tunisa, tako da so preletele vso dolgo pot iz Afrike do Sardinije v enem samem poletu. Nevarni škodljivci so napravili doslej na žitu in sadju ogromno škodo. Najbolj prizadeti so predeli med krajema Oretano in Macomer. Oblasti so že predpisale visoke nagrade za uničevanje teh škodljivcev.

Vhod v olimpijski stadion v Los Angelesu, kjer se bodo izobelele zastave tistih držav, ki se bodo pri olimpijskih tekmah postavile z zmagovalci.

Sovjeti v Arktiki

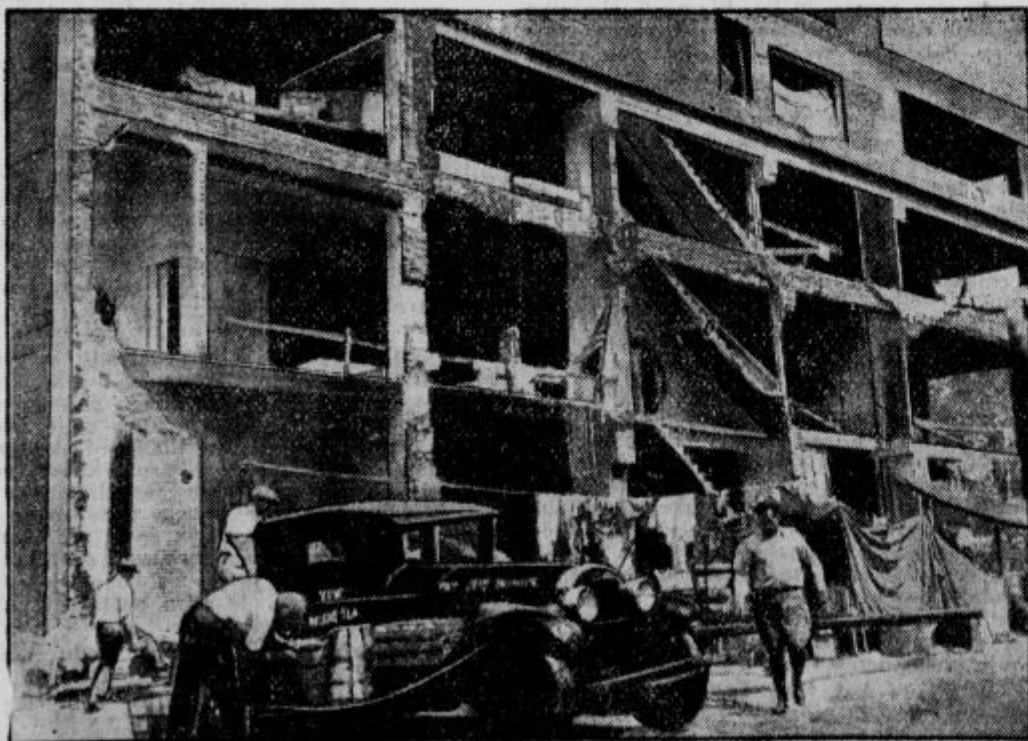
Zadnje čase posvečajo sovjetske raziskovalne ekspedicije vedno večjo pozornost pokrajinam v večnem ledu in snegu ob tečaju. Mesto ene radiopostaje, ki so jo Rusi postavili na otoku Franca Jožefa, bodo sedaj postavili kar tri radio oddajne postaje, ki bodo omogočile znanstvena raziskavanja. Letošnjo zimo bo prezimilo na otoku Franca Jožefa 28 raziskovalcev polarnih krajev, dočim jih je lansko leto prezimilo le 9. Imeli bodo na razpolago tudi posebno letalo, s katerim bodo lahko letali nad Arktiko in raziskavali pokrajine iz zraka.

Portugalski ekskralj Emanuel II.

se lista kraljev družine in dovolijo prdjudi kraljevskemu domu iz državne blagajne. Kralj Emanuel pa je bil ob nastopu vlade star komaj 18 let in je razumljivo, da je nastopil vladno neizkušen in nepravilno. Ker je imel še slabe svetovalce, je mesto, da bi izvrševal kraljevske dolžnosti, izbral vse prilike in živel kot kralj brezskrbno, ne da bi se veliko brigal za državo. Kljub temu sta potekali prvi dve leti še v precejšnjem miru.

V začetku leta 1910 pa se je razšel vladni liberalno-monarhistični blok in začela se je propa-

Bojevniki iz svetovne vojne v Washingtonu. Ameriški bojevniki iz svetovne vojne so se utaborili v Washingtonu in brezpogojno zahtevajo izplačilo svojih rent. Ker nekateri nimajo denarnih sredstev, da bi se primerno nastanili, so se vselili v stare zapuščene hiše, kjer mislijo ostati toliko časa, dokler jim vlada ne izpolni njihovih zahtev. Vse kaže, da se v teh razvalinah kar dobro počutijo.

Padec cen v juniju

Indeks Narodne banke.

Indeks cen v veletrgovini, ki ga sestavlja naša Narodna banka na podlagi cen leta 1926, kaže v mesecu juniju znižanje splošnega nivoja cen. Skupno je znašal indeks v juniju 64,9, v maju pa 65,4 točke (1926 je 100).

	junij 1931	maj 1932	junij 1932
rastlinski proizvodi	77,8	73,5	72,2
živalski proizvodi	71,7	53,5	55,0
mineralni proizvodi	77,4	75,8	76,4
indust. proizvodi	71,7	65,0	63,4
skupni indeks	73,8	65,4	64,9

Zmanjšanje števila pooblaščenih bank. Kakor poročajo iz Beograda, je Narodna banka v svrhu čim uspešnejše kontrole te dni zmanjšala število takozvanih pooblaščenih denarnih zavodov, ki so imeli pravico na poslovanje z devizami. V Beogradu je sedaj samo še 8 pooblaščenih bank. Kriterij, katerega se je držala Narodna banka, je menda ta, koliko deviz daje kakšna banka Narodni banki. V večini slučajev je Narodna banka odzvela dovoljenje za izdajo čekov, dočim je pustila poslovanje z valutami in tudi izdajanje potrdil za zavarovanje valute. Tudi v Ljubljani je Narodna banka zmanjšala število pooblaščenih bank za 6 na 6.

Hranilne vloge vojvodinskih denarnih zavodov so se v mesecu aprilu zmanjšale od 1174,3 na 1147,9 milij. (lani so v istem času nazadovale od 1514,3 na 1500,3 milij. Din.).

Nove delniške družbe. Z odobritvijo trg. ministra je bila osnovana d. d.: »Fabrika haštijev v Čačku s sedežem v Beogradu. Glavnica znaša 10 milij. Din, od tega pripada trdnici Pantić in drug za njen apor — že obstoječo tovarno — 9,8 milij. Din. — V Splitu se osnuje »Jugosl. hotelska deln. dr., za katero je že izdano dovoljenje. Glavnica bo znašala 3 milij. Din.

Statistični letopis Društva narodov za 1931/32 je izšel v Ženevi. Vidi se, da je uradništvo Društva narodov prav pridno, saj je zbralo vse statistične podatke o gospodarskih, finančnih, demografskih in socialnih razmerah v zadnjih letih. Večina statistik je za 1931, deloma gredo celo v l. 1932. 140 tabel nam daje pregledno sliko gospodarstva, posebno pa krize v preteklem letu.

Borza

Dne 4. julija 1932.

Denar

V današnjem deviznem prometu so vsi devizni tečaji popustili, edino Curih je ostal neizpremenjen. Trst pa se je učvrstil. Promet je bil nekoliko znatnejši.

Ljubljana, Amsterdam 2269,32—2280,68, Berlin 1333,42—1344,22, Bruselj 782,40—786,34, Curih 1067,35—1102,85, London 209,51—202,11, Newyork 5599,13—5627,39, Pariz 221,13—222,25, Praga 166,23—167,09, Trst 287,57—289,97.

Curih, Pariz 20,15, London 18,29, Newyork 512,12, Bruselj 71,30, Milan 26,18, Madrid 42,20, Amsterdam 207, Berlin 121,70, Stockholm 93,50, Oslo 90,25, Kopenhagen 99,75, Sofija 3,72, Praga 15,17, Varšava 57,45, Atene 3,30, Carigrad 2,47, Bukarešta 3,05, Helsingfors 7,60.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 91.878 Din.

Dunaj, Dinar notira: valuta 12,80.

Vrednostni papirji

Na naših efektivnih borzih se pozna, da prihajajo v mrtvo sezijo. Sedaj imamo ves teden komaj toliko prometa, kot svojčas na en dan. Pretekli teden je znašal efektivni promet na beograjski borzi 1.826.000 Din, na zagrebški pa samo 374.000 Din. Med dinarskimi papirji se je učvrstila vojna škoda, nadalje begluške obveznice, dolarski papirji pa so bili slabšeji. Promet je bil na zagrebški borzi naslednji: vojna škoda 200 kom., 7% inv. pos. 50.000, 7% Blerovo posojilo 5000 dol. in 7% pos. Drž. hip. banke 2000 dol.

Ljubljana, 8% Bler. pos. 40 bl. 7% Bler. pos. 36 bl., Stavbna 40 den., Ruše 125 den.

Zagreb, Priv. agr. banka 202 bl. 7% inv. pos. 46—48,50 (47), agrarji 22—24, vojna škoda 177—180 (178), 7. 174—175 (175), 8. 170 den., 12. 173—176, 6% begl. obv. 31,25—32, 8% Bler. pos. 38—40, 7% Bler. pos. 34—35 (34,50, 36), 7% pos. DHB 38—40 (40).

Belgrad, Narodna banka 3860 den., Priv. agr. banka 200—202 (200), 7% inv. pos. 49—50 (50, 48, 50), agrarji 22,50—23,50 (22), vojna škoda 174—175 (173), vel. kom. zaklj. 175, 6% begl. obv. 32,25—32,50 (32,50, 32), 7% pos. Drž. hip. banke 38—39,25.

Dunaj, Podon.-savska-jadran. 56,50, Escompte-ges. 100, Aussiger Chemische 104,25, Alpine 8,25, Trboveljska 19,11.

uvozni proizvodi 70,1 76,7 67,9
izvozni proizvodi 78,7 61,9 64,9

Med rastlinskimi proizvodi je padla cena pšenice, fižola in vina, dočim se je cena koruze popravila. V skupini industrijskih proizvodov je padla cena usnja za čevlje, opekarških proizvodov, moke in špirta. Otrubi pa so zabeležili dvig cen. Med živalskimi proizvodi je znatno narasla cena prašičev, popravile pa so se tudi cene slanin in jaje. Nasprotno pa so popustile cene ovac in zaklane živine. V ostalih cenah ni bilo znatnejših izprememb.

Ta teden je zavladovalo na žitnem trgu popolno mrtvilo. Kupec ni za blago, ker vse čaka na novo letino. Žetev se je v nekaterih krajih Vojvodine že začela in daje prav dobre rezultate. Cena moke je zelo nizka, saj znaša v Vojvodini za najboljšo ničlo 2,10 Din.

Na svetovnih trgih je razpoloženje za padec cen. Cene so sicer prejšnji teden narasle nekoliko v Chicagi, kasneje pa so popustile. Letina ozimline v severnoameriških Združenih državah ne bo nič kaj donosna, nasprotno pa je pri lani pšenici pričakovati pridelka 70 milijonov meterskih stotov v primeri s 28 milij. lani. Vse kaže, da Ameriki letos tudi še ne bo uspelo zmanjšati svoje ogromne zaloge. Izredno optimistična poročila o višini pridelka prihajajo iz Kanade. Tu računajo z nadpovprečnim pridelkom 120 do 130 milij. meterskih stotov. V zvezi s tem je razumljivo, da so postali upniki kanadskega farmerskega poola bojazljivi in te dni so stavili predlog za uvedbo konkurne nadpremoženjem poola. Odločitev o tem še ni padla. Če bi pa prišlo do razprodaje zaloga poola, bi to imelo katastrofalne posledice za svetovni pšenični trg.

Novi Sad, Pšenica bač. okol. Novi Sad 79 kg 110—112, bač. okol. Sombor 78 kg 110—112, bač. srednja 79 kg 110—112, bač. gornja 79 kg 110—112, bač. potiska 79 kg 113—115, bač. ladja Tisa 79 kg 113—115, bač. ladja Begej 79 kg 110—112, ban. 79 kg 108—110, oves bač. sr. sl. 140—142,50. Ostalo neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet: 38 vagonov.

Winnipeg. (Zaključ. tečaji.) Pšenica julij 53,5, okt. 56,375, dec. 57,625.

Živina

Dunajski goveji sejem. (Poročilo trdnice Edv. Saborsky in Comp., Dunaj.) Prignanih je bilo 2476 goved, iz Jugoslavije 158. Cene: volf najboljši 1,65, I. 1,35—1,55, II. 1,15—1,25, III. 0,90—1, krave I. 1 do 1,20, II. 0,90—0,95, bikli 0,90—1,15, klavna živina 0,55—0,88. Tendence: cene so še splošno znižale za 5 grošev.

Jajca

Neizpremenjene cene in mirna trgovina so označevale potek tedna. Višja cena, katero so plačali nekateri izvozniki, ni bila na mestu in ni bila v korist v prvi vrsti seveda onim, ki so višjo ceno plačevali. — Sv. Jurij ob juž. žel., dne 2. julija 1932.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Torek, 5. julija: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.00 Otroški kotiček (p. Fr. Ačko) — 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Dr. Fr. Veber: Poglavlje o etiki in sociologiji evangelijev — 20.00 Maribor in okolica (esperanto) — 20.30 Prenos iz Zagreba — 22.30 Čas, poročilo, plošče.

Sreda, 6. julija: 10.30 Prenos reportaže Sokolskega spreveda iz Prage — 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.00 Salonski kvintet — 19.00 Nasveti za domači vrt (g. Humek) — 19.30 Literarna ura — 20.00 Prenos opere iz Prage — 23.00 Čas, poročila.

Drugi programi

Sreda, 6. julija.

Zagreb: 19.30 Operni prenos iz Narodnega gledališča iz Prage. — Milano: 20.30 Orkestralni koncert — 22.30 Plesna glasba. — Barcelona: 21.05 Radio orkester — 22.40 Zrenos koncerta iz kavarne Stuttgart: 7.00 Jutrarnji koncert — 21.00 Simfonični koncert — Toulouse: 20.00 Večerni koncert — 21.00 Pester koncert — 22.45 Operne pesmi — 23.00 Lahka glasba. — Berlin: 20.30 Vokalni koncert, plesna glasba. — Belgrad: 19.30 »Psohlavci«, opera — prenos iz nar. gledališča iz Prage — 21.30 Poročila. — Rim: 20.45 Vokalni koncert. — Beromünster: 20.00 Koračnice in valčki — 21.45 Večerni koncert. — Langenberg: 20.00 Koncert vojaške godbe — 21.00 Pester program — 22.30 Prenos koncerta iz kavarne.

Kaj nam je Rapid pokazal

Med našim sportnim občinstvom je bilo za nastop Rapida veliko zanimanje. Več kot leto dni je minulo, odkar smo videli profesionalne nogometaše igrati. Naš nogomet je — to mirno lahko rečemo — živel samo od spominov na lepe čase, ko smo imeli v gosteh slavne klube nedeljo za nedeljo. Naši fantje so znali igrati in ni uspelo vsakemu, da jim da lekcije v nogometni igri. Vse to in pa velik sloves, ki ga ima po svetu Rapid, sta privabila tisoče na igrišče. Niso prišli gledat, kako naši igrajo, na te niso bili posebno radovedni,

nam zaigrali Rapidovci. Ko so bili napadalci kriti, so igrali s krilci in s tem odvrnili od sebe nasprotno igralce, to je šlo tako dolgo, da je bil napadalec nekrit, ki je dobil potem točno na nogo oddano žogo. Zato so tudi Rapidovci imeli skoro vedno žogo v svoji oblasti.

Tudi v igri zvez. Cisto do lastnega kazenskega prostora sta hodili obe zvezi po žogo. Nasprotno pa vedno opazimo pri naših napadalnih igralcih, da samo čakajo na žogo, ki naj jim jo oddajo krilci. Ne pridejo pa pomagat in s tem razbremenjevati

Prizor s tekme med dunajskim Rapidom in Ilirijo, ki se je vršila prošle nedeljo in končala z zmago Rapida 3:0. Slika kaže lepo parado Jakšiča.

saj so videli v zadnjih prvenstvenih tekmah, kako slabi so in da imajo prav malo pojma o nogometni igri. Pažalostna, toda pravilna konstatacija. Ako bi Rapid prišel v času ko so bila moštva naših klubov v formi, bi prišlo še par tisoč gledalcev več. Prišli bi tudi tisti, ki hočejo videti zmago svojih. Nato seveda ni bilo sedaj računati. Tako nam je pa dal Rapid ravno v času, ko najbolj rabimo pouka, dobro, in upamo, da tudi koristno lekcijo.

Torej kaj nam je Rapid pokazal. Predvsem moramo opozoriti na pametno razdeljevanje žog. Kaj radi se naši igralci, zlasti obrambne linije iz nebe žoge na ta način, da jo odbijejo, ne da bi pogledali, kam bo šla. Nasprotno je Rapid pokazal, da ni dovolj tista nesmiselna naglica. Start je dober in potreben, toda ko imajo žogo, vselej vedo, kam jo bodo oddali, četudi samo en meter oddaljenemu igralcu. Pri naših fantih nikoli ne opazimo kombiniranja med branilci in krilci ter krilci in napadalci. In vendar je tako sodelovanje vseh linij nujno potrebno, da se žoga obdrži in s tem razbremenimo gotovi deli moštva. Tako pa pri naših moštvih vidimo nesmiselno nabijanje žoge, ki je brez vrednosti za igro. Ko odbije žogo, je čez par trenutkov zopet zaposlen, ker mu jo dobro plasirani nasprotnik gladko vrne. Povezanost med posameznimi deli moštva, to je glavno pri nogometu in to so nam prav vzorno pokazali gostje. Z nog na noge, premišljeno in ne da bi igrali vihravo, tako so

lastne obrambne črte. V tem sodelovanju napada tudi z ožjo obrambo je vpostavljen zveza med vsemi deli moštva. Izgleda, da je nemogoče prodreti skozi toliko igralcev. Gledalci imajo pri takem načinu igre vtis, da je nasprotnih igralcev več ko lastnih. Nobenega nepotrebnega zadrževanja žog nismo videli pri Rapidu. Kdor je dobil žogo, jo je takoj oddal nekitemu soigralcu. Nihče ne trati svojih sil z nepotrebnim driblingom. Ako napadalec akcije niso mogli naprej, se odda žoga krilcu nazaj. Tak način igre imajo moštva, ki znajo igrati nogomet. Pri takem načinu igre je vsaka ostrost odveč. Teren se osvaja z lepimi kombinacijskimi potezami.

Zanimivo so tudi izjave vodij Rapida, Bauer je naglasil, da se pri nas igra preostro. Zlasti se je pritoževal nad igro Gradjanskega v Zagrebu, o katerem pravi, da so naravnost mesarili. Opozorili so ga pa ravno ti Zagrebčani, naj se le pripravijo na Ljubljano. To so šele divjaki. No k sreči je bil z malimi izjemami prijetno presenečen. Zadovoljen je bil z fair igro Ilirije, rekel je pa, da so nekateri igralci Primorja zelo ostrji. Težje so poškodovali branilca Pehača, v soboto zvečer. S sodniki je bil v Ljubljani zadovoljen. Najbolj mu je imponiral Deržaj, o katerem pravi da je najboljši sodnik od vseh, pod katerimi je moralo njegovo moštvo igrati na Poljskem in Jugoslaviji!

V globoki žalosti sporočamo vsem prijateljem in znancem, da je naša predobra mama, sestra, stara mama, teta, tašča, gospa

Ivana Zupanc roj. Carli

dne 3. julija ob 4 zjutraj, previdna s tolažili sv. vere, po mučni boleznini v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v torek, dne 5. julija ob 2 popoldne iz mrtvašnice javne bolnišnice v Ljubljani na pokopališče k Sv. Križu.

Vevče-Ljubljana, dne 4. julija 1932.

Matko, soprog.

Marta Globočnik roj. Zupanc, Ivan in Anica, otroci, ter ostali sorodniki.

Roland Dorgelès:

Leseni križi

74

Sedaj je govoril le še s težavo in je moral onemogel prenehati. Glava mu je omahnila nazaj na Gilbertovo roko, Gilbertov plašč je pordečil od krvi. Bledejši od umirajočega, ga je rahlo zibal, mu nežno brisal usta, kjer so v rdečih mehurčkih usihale pene. Še enkrat je skušal Bréval odpreti oči in govoriti, a veke so bile že pretežke:

»Mala, srečna deklica... ni treba... reci ji, da... ti...«

Neznana prošnja je ugasnila kakor zadnji plapolajoči pogled njegovih oči. In kakor da bi mislil, da mu more še trenotek ohraniti življenje in ga skriti pred njo, ki odvaja mrtve, si ga je Gilbert pritisnil na prsi, z licem na licu, objemajoč ga z rokami okrog ramen, in jokal na njegovo čelo.

»Gredole«

Z Gilbertom sva oba obenem zmešana planila kvišku. Roke na slepo iščejo puško in strgajo šotorino, ki zapira izhod.

»V soteski so!«

Pokopališče rjove od granat, gori, poka. Skozi noč blazni ogenj in hrušč. Vse strelja. Ničesar ne vemo, nobenih povelj nimamo: napadajo, v soteski so, to je vse...

Mimo naše luknje priteče mož in telebi na tla, kakor da bi se bil izpodteknil. Druge sence švigajo mimo, teko, se oddaljujejo in sesedajo. Iz razvalin neke kapelice prše v zrak rdeče rakete, zahtevajo

zaporni ogenj. Zdačji se zazdi, kakor da se je v enem trenotku porodil dan; velike, blede zvezde se razletavajo nad našimi glavami, in kakor v luči ogromnega žarometa vidimo med križi begati strahove. Od vsepovsod lete, pokajo ročne granate. Strojica se potegne pod neko koso, kakor kača, in začne streljati; z vso brzino kosi po razvalinah.

»V soteski so,« ponavljajo glasovi.

Sploščeni ob strmalih, mečejo ljudje, ne da bi prenehali, ročne granate na ono stran zidu. Drugi streljajo čez predprse, ne da bi merili. Vsi grobovi so se odprli, vsi mrtvi so vstali in, še vsi oslepljeni, moré v temi, ne da bi kaj videli, ubijajo noč ali ljudi.

Po smodniku smrdi. Pod žarečimi svetlobnimi krogliami begajo fantastične sence po začaranem pokopališču. Poleg mene strelja Maroux med dvema razpadajočima vrečama peska; glavo skriva pod križem. Med razbitinami se zvija neki mož kakor črv, ki ga je bila lopata prerezala na dvoje. In dvigajo se vedno znova rdeče rakete in kriče: »Zaporni ogenj! Zaporni ogenj!«

Torpedne mine butajo v celih jatah in lomijo marmorne bolvane. Prihajajo v skupnih streljih in grmi tako, kakor da bi iz oblakov udarjala strela s peterokratnim odmevom.

»Streljajte, streljajte!« rjove do nekoč Ricordeau.

Omamljeni, topoglavi vedno znova nabijamo naše lebelovke, ki so že vse razbeljene. Demachy, ki je svojo malho že izpraznil, zgrabi granate padlega tovariša in jih z besnimi zamahi meče v ospredje. Med hruščem in truščem slišimo krike in ječanje, a se ne zmenimo zanje. Gotovo jih je nekaj zasulo. Svetlobne rakete za trenotek odkrijejo velikega mrtveca,

ležečega na nagrobni plošči; togo je stegnjen kakor kamenit lik.

Slednjič zavihra v besnih sunkih naš zaporni ogenj; rdeča veriga šrapnelov grmeč raztrga noč. Izstrelki si slede, mešajo svoja pota in kujejo nad našimi glavami železno mrežo. Granate in šrapneli se besno vzpenjajo pred našimi linijami, zapirajo cesto in v žarkem sijaju raket in treskanju granat se zdi, kakor da bi pokopališče bljuvalo ogenj. Ljudje se ženejo od branika do branika, kakor brez uma, se izpodtikajo, gnetejo. Mnogi padajo s težko glavo, iztrebušeni; toda grobovi blijujejo druge a plan, njihove zbegane sence plešejo v ognju šrapnelov in svetlobnih raket.

V središče, pred nemim svetniškim likom, butajo torpedne mine, tarejo vojake pod kamenitimi ploščami, mrvijo ranjence ob vznožju križa. V grobovih, pod ruševinami ječe in se zvijajo ranjci. Nekdo tebe poleg mene na tla in mi hropeč divje zasadi nohtove v nogo.

Besneči udari nam kujejo po zatilniku. Tako od blizu, da nas zračni pritisk skoraj prevrača in da smo od ognja udarov vsi oslepli. Naše in njihove granate padajo druga v drugo, se rjoveč bijejo med seboj. Ne vidimo nič več, ne vemo ničesar več. Vse je rdeče, vse je dim, vse en sam peklenski polom.

Kaj, ali je to Svab ali pa naši 7,5 cm-ski streljajo prekratko?... Ognjeni trop nas obkrožuje, popada. Razmrviš križi nas obsipajo s sikajočimi skindrami... Torpedi, granate, ročne granate, grobovi sami se razletavajo. Vse se maje, vulkan, ki se je razklal... Noč sama se je izpremenila v blijujoč ognjenik, ki nas bo vse pokončal...

Pomagajte! Pomagajte! Ljudi moré!

Ljudsko knjižnica: La zakodništva Jugoslav. knjižarice v Ljubljani: 29. zvezek: Savinšek: IZVOD GOLICE, 30. Din. — 30. zvezek: Sponkiewicz: NA POLJU SLAVE, 28. Din. — 31. zvezek: Conan Doyle: IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 24. Din. — 32. zvezek: Reimnichi: ZAGOSTRITI ZVONOVI, 30. Din. — 33. zvezek: Bridges: NA POMOC, 30. Din. — 34. zvezek: Brackel: CILIKUSKI OTROK, 28. Din. — 35. zvezek: Brackel, 42. Din. — 36. zvezek: Brackel, 42. Din.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pletilna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Vsaka beseda 1 Din

Deklica-sirota

v 14. letu, z znanjem slovenščine, nemščine in deloma francoščine — išče mesto v dobri krščanski družini. Naslov v upravi »Slovenca« pod 10.043. (a)

Prodajalka

dobro verzirana v trgovini z mešanim blagom — želi premeniti mesto; gre najraje v kraj, kjer govore večji del nemško, da bi se privadila nemškemu jeziku. Par mesecev brezplačno. Naslov v upravi »Slovenca« pod 10.048. (a)

Izučena šivilja

z dobrimi spričevali išče službo. Nastopi takoj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.049. (a)

Službodob

Vsaka beseda 1 Din

Knjigovodja

in kontorist, večša slov. in nemščine, z znanjem stenografije, se sprejmeta. Ponudbe pod »Veletrgovina« št. 9975 na upravo »Slovenca«.

Razpis

Podpisano županstvo razpisuje mesto občinskega tajnika ali tajnice. Doseđanj tajnik je imel Din 10.000 letne plače ter zavaro, kar pa občina vsled znižanja dohodkov ne prenese več. Reflektantje naj stavijo ponudbe zahtevkom plače in opisu doseđanega delovanja, podprtih z dokazili, do 15. julija 1932. Županstvo občine St. Janž na Dolenjskem.

Zasluzek

Vsaka beseda 1 Din

Provizij. zastopstvo

prevzame potnik, ki že potuje za domačo tovarno z lastnim avtom po Sloveniji in Hrvaški. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Samo provizija« št. 9874. (z)

Denar

Vsaka beseda 1 Din

Vložna knjižica

Ljubljana. Kreditne banke za 100.000 Din naprodaj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vložna knjižica« št. 10.061. (d)

Pouk

Vsaka beseda 1 Din

Odlični dijak

instruira čez počitnice vse predmete za ponavljalne izpite. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Počitnice« št. 10.046. (u)

Instruktor

Akademik, ki je dober matematik in fizik, išče mesto instruktorja za dva predmeta preko šolskih počitnic. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 10.040. (u)

Stanovanja

Vsaka beseda 1 Din

ODDAJO:

Stanovanje

enosobno, svetlo in suho, v suterenu nove vile, — se bližini obrtne šole — se odda za avgust. Natančne podatke da uprava »Slovenca« pod »8000«. (š)

Z uspehom delati reklamo, se pravi v »Slovencu« inserirati!

Ugledna manufakturna in modna trgovina, prodaja ženskih in otroških oblik **I. TOMŠIČ**, Ljubljana, Sv. Petra cesta 38, nam piše o učinkovitosti »Slovenčevih« malih in velikih oglasov:

»V »Slovencu« smo začeli inserirati že l. 1912. ko je še bila naša trgovina v Trstu med malimi in velikimi oglašji. Z insercijo smo bili vedno nad vse zadovoljni, saj smo po vsaki objavi naših inseratov opazili večji dotok obitinstva. Zato pa: z uspehom delati reklamo, se pravi v »Slovencu« inserirati!

In Vaši oglasi?

Ali ne spadajo tudi ti v »Slovenca«?

»V trenutku je obitinstvo na nogah, če inserirate v »Slovenca«!

št. 10.

Razno

Vsaka beseda 1 Din

Pomažite

brezposelnim! Dotičniki, ki imajo v prodaji srečke lotrije za pomoč brezposelnim, naj pošljejo denar za prodane srečke ter obenem najintenzivneje delajo na to, da prodajo še ostale srečke. S prodajo srečk boste realno pomagali vašemu bratu v stiski, kar je prva dolžnost vsakega človeka. Cena srečke 10 Din. Srečke se naročajo: Beograd, Kosmaj-ska 53. (r)

Posvetva

Vsaka beseda 1 Din

Hiša

z vrtoma, njivo, pripravna za obrtnika, krojača, čevljarja, naprodaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.024. (p)

Več parcel

po ugodni ceni naprodaj. Poizve se pri Oražur v Mostah pri Ljubljani. (p)

Stavbne parcele

v Stožicah in na Brinju po 25, 30, 50 in 55 Din naprodaj. Goričan, Bežigrad 18. (p)

Kupimo

Vsaka beseda 1 Din

Vrednostne papirje

kupuje Komanditna družba M. Jankole. Selenburgova 6/II. (k)

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3. (k)

Bukova drva

cepanice in okroglice, suhe, kupuje »Ilirija«, dr. z o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 46. (k)

Vino

štajersko in cviček, sortirano kupim le od vino-gradnika. Ponudbe z navedbo cene in gradacije na upravo »Slov.« pod zn. »Sortirano« 10.042. (k)

Suhe gobe

kupim večje količine. — Ponudbe in vzorce na J. Mesarič, Beograd, poštni predal 445. (k)

Volna, svila, bombaž stalno v bogati izbiri v vseh vrstah, za strojno pletenje in ročna dela. po najnižjih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana — Židovska ul. in Stari trg.

Konfekcija — moda! Najcenejši nakup. Anton Presker, Sv. Petra cesta št. 14, Ljubljana. (l)

Novi obrtni zakon se naroča pri Komanditni družbi M. Jankole — Selenburgova 6/II. (l)

Sveže hruške

mladi fižol, mladi krompir kg 3.75 Din franko naročnik razpošilja po 25 kg brzovozno G. Drechsler, Tuzla. (l)

125 Din

1 m² žaganih bukovih drv prima kakovosti — nudi Velepič, Sv. Jerneja cesta 25. — Telefon 2708.

Obrt

Vsaka beseda 1 Din

Soboslikarska,

pleskarska in vsa v to stroko spadajoča dela po najmodernejših vzorcih — solidno in konkurenčno izvršuje Josip Marn, d. z o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 9. Tel. 30-68. (t)

Za setev

prodaja

ajdo, koruzo, grahoro, rdečo deteljo in lucerno po najnižji dnevni ceni

FRAN POGACNIK Ljubljana, Dunajska c. 67 (nasproti mitnice)

GOJZERICE

najboljše kakovosti izdeluje priznana tvrdka

L. LUKAS

Ljubljana, Sv. Petra cesta

Debele

luskinasteotrobe

kupite najceneje pri tvrdki **A. VOLK, LJUBLJANA** Realjeva cesta 24.

Razpis

Mestno načelstvo v Ljubljani razpisuje izvršitev pleskarskih del na litoželeznem mostu za bolnišnico v Ljubljani.

Razpisni pripomočki se dobe v mestnem gradbenem uradu Nabrežje XX. septembra št. 2/II, vložnice med uradnimi urami od petka dne 1. julija 1932 naprej.

Pravilno opremljene ponudbe je vložiti istotam do petka, dne 15. julija 1932 do 11 dopoldne.

MESTNO NAČELSTVO V LJUBLJANI, dne 2. julija 1932.

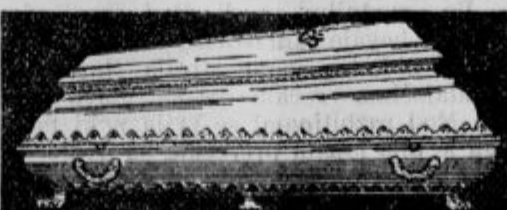
Župan in mestni načelnik: **Dr. Dinko Puc l. r.**

Povodom 20 letnice

obstoja svoje tvrdke bom prodajal ure, zlatnino, srebrnino, dragulje z 20% popustom

Ivan Pakiž

Ljubljana, Pred Škofijo 15

Največja zaloga kovinastih krst v Dravski banovini

Kovinaste krste za deco: 80 do 160 cm dolge, Din 550— do 1.050—, kovinaste krste za odrasle: 200 cm dolge, Din 1.400 do 2.200—, iz zaloge v Mariboru. Izbira v vseh velikostih. Najmanj 50% prihranka potom nakupa pri izdelovalcu.

MAKS USSAR, MARIBOR Gregorčičeva ulica 17

Muhe se kotijo v smradu, hranijo v smeteh, straniščih in drugi gnilobi, potem pa lazijo po tvoji hrani in jo okužujejo z bacili tifusa, škrlatinke, otroške griže in drugih nevarnih bolezni. Zavaruj se pred temi gnusnimi okuževalkami!

Škropi Flit in ugonablaj hitro in enostavno muhe, komarje in ves drugi mrčes. Flit je na glasu po celem svetu kot nenadkriljivo tovrstno sredstvo. Pazi na vojaka na rumeni konvi z črnim robom.

Ako ni v takšni plombirani konvi, ni Flit.

Opozorjamo na »Mali oglasnik«

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki!

Dijaškim staršem, privatnim in rednim

dijakom srednjih šol

Sola »Hajdukovič«, kjer poučujejo samo profesorji-strokovnjaki, svetuje vsem staršem, katerih otroci so kakšno leto izostali, ali ponavljajo razred ali so zgubili pravico na nadaljnje redno šolanje, da jih takoj vpišejo v to šolo, kjer bodo sigurno nadomestili izgubljena leta. — Obstoja poseben tečaj za one, ki so padli pri sprejemnem izpitu. Ti učenci (-ke) delajo tudi prvi razred gimnazije in na ta način dobiš druge. (V minulem tečaju ni nobeden ponavljal.) — V šoli sami obstoja zavod pod zelo strogim nadzorstvom profesorjev. Edini zavod v Beogradu z dvoriščem in poletnim vrtom. Nahaja se v najbolj zdravem kraju Beograda. V zavod se sprejmejo tudi redni učenci, katerih starši žele, da so otroci pod nadzorstvom pri učenju in vedenju. — Vsi, kateri žele, da ne bodo imeli nepotrebnih stroškov in truda, naj pohite z vpisom na to šolo. — Podrobna pojasnila daje in vrši vpis vsak dan D. Popović, Kajmakčalan-ska ul. 58, Beograd VII. Telefon 20-752 (do Borovega Parka).

ZAHVALA. Vsem dragim prijateljem in znancem, ki so se nas ob bridki izgubi našega nepozabnega blagopokojnega

ing. agr. Alberta Vedernjak

osebno ali pismeno z izrazi sočutja in s tolažilno besedo spomnili in nam neizrekljivo bol olajšali, izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo, posebno pa še številnemu vojaškemu odposlanstvu in vsem onim, ki so pokojnemu na poslednji poti izkazali čast in obiskali krsto s cvetjem. Bog jim povrni! Ljubljana-Maribor, dne 5. julija 1932.

Rodbine Vedernjak, Kump, Steska, Kiss, Simontornja.

ZAHVALA. Za izkazano nam sožalje ob bridki izgubi v Bohinjskem jezeru tako tragično umrlo, predobro, edine hčerke, sestre in tetke

Micike Konhajzler

ter za poklonjene prekrasne vence in šopke se vsem sorodnikom, njenim dobrim prijateljicam, prijateljem in znancem najiskrenejše zahvaljujemo.

Prisrčno se zahvaljujemo visokorodni rodbini dr. Milan Marič iz Zagreba za posebno naklonjenost in prevoz z Bohinjskega jezera v Loko pri Zidanem mostu.

Nadalje se zahvaljujemo prečastitim gg. duhovnikom, pevskemu zboru ter Marijini družbi, sploh prav vsem za častno spremstvo na njeni zadnji poti.

Neutolažljivi starši in bratje.